Témy kroniky - 1975 / Stupava /

	počet listov
1. Správa o investič. úlohách na rok 1976	6
2. Rímska vojenská stanica v Stupave.	4
3. Generál Vladimír Grigorievič Michajlov	5
4. Ján Kulich, akademický sochár, zaslúžilý umelec	5
5. Rudo Moric, spisovateľ, zaslúžilý umelec	3
6. Miestna spartakiáda v Stupave 1975	3
7. Ovocinársky štátny majetok v Stupave.	4
8. Voľby v Stupave roku 1910.	3
9. Zasadnutie pléna MNV dňa 31. X. 1975 - Investičná výstavba.	4
10. Starostlivosť o umelecké pamiatky na Pajštúnskom hrade.	1
11. Správa o činnosti a hosp. MNV za r. 1975.	12
12. Odhalenie pamätnej tabule v Stupave.	8
13. Rozmary počasia roku 1975	3
14. Mesiac ČSP v Stupave r. 1975	2

Predkladá

Stupava 14. júla 1976

[signature]

[signature]

1

S p r á v a

o investičných úlohách na rok 1976

Podľa plánu práce na 1. polrok 1975, prerokovaná v pléne MNV dňa 27. júna 1975.

V zmysle plánu práce MNV na 1. polrok 1975 finančo-plánovacia komisia zaoberala sa terajším stavom investičných prác v obci so zameraním na investičné úlohy roku 1976.

Podkladom pre zhodnotenie a prípravu plánu investičných úloh pre budúci rok sú úlohy volebného programu zakotvené v návrhu rozvoja obce v oblasti investičnej výstavby na piatu päťročnicu, ktoré boli započaté a práce, ktoré prechádzajú do budúceho roka, resp. úlohy, ktoré z objektívnych príčin neboli, resp. nebudú do konca t.r. začaté a s ich výstavbou sa plánuje v šiestej päťročnici.

A - Investície v okresnom režime plánované ONV

1 - KBV / komplexná bytová výstavba vrátane podmienené investície

Ako sme už uviedli v správe o činnosti MNV za minulý rok, po vyriešení viacerých problémov sa v decembri min. roku započalo v rámci KBV s výstavbou inžinierskych sietí. S ich výstavbou sa v tomto roku pokračovalo tak, aby mohol byť dodržaný termín výstavby I. etapy 40 bytových jednotiek komunálnych / štátnych / s termínom začiatku 07 75 a ukončenia 04 76.

Výstavba uvedených 40 b.j. je po prerokovaní režimu výstavby KBV vo výstavbe ako prvá v náväznosti na asanáciu domov na Mlynskej a Nálepkovej ulici.

Pre celkovú orientáciu Vás oboznámim s plánovaným postupom prác KBV:

I. etapa:	40 b.j. komunálnych	07.-75	- 04. 76
	100 b.j. družstevných	09. 75	- 10. 76
	32 b.j. podnikových	11. 75	- 08. 76
II. etapa:	48 b.j. komunálnych	12. 76	- 08. 77
	40 b.j. družstevných	02. 77	- 10. 77

40 b.j. začiatok 1977
bez bližšieho určenia.

III. etapa:

20 b.j.	komunálnych	07. 77	-	03.	78
168 b.j.	družstevných	05. 77	-	08.	78

KBV v rekapitulácii bude zoskupená:

108 b.j.	komunálnych / štátnych /
308 b.j.	družstevných
40 b.j.	družstevno - podnik.
32 b.j.	podnikových
celkom 488	bytových jednotiek.

Ako z uvedeného vyplýva KBV bude v Stupave v rámci troch etáp ukončená roku 1978. Možno konštatovať, že úsilie, ktoré vynaložil MNV na splnenie jednej zo základných úloh volebného programu tejto päťročnice sa začal plniť a jeho realizácia sa prenesie do roku 1976 a ďalších rokov šiestej päťročnice.
Napriek týmto kladným výsledkom je potrebné zmieniť sa o skutočnosti, že po dobudovaná uvedeného sídliska sa v 6. päťročnici neuvažuje v Stupave s ďalším budovaním komplexnej bytovej výstavby, aj keď sme na ONV uplatnili požiadavku, aby v roku 1976 bola určená nová lokalita pre ďalšiu výstavbu sídliska. Keďže neujasnené pomery s vývojom veľkej Bratislavy / konkrétne s budovaním Záhorského sídelného útvaru / ako aj s prihliadnutím na skutočnosť, že Stupava nie je v rámci okresu zaradená ako stredisková obec, čo má bezprostredný vplyv na budovanie sústredenej komplexnej bytovej výstavby, preto už v budúcom roku musíme uplatňovať požiadavku, aby po roku 1978 bolo v Stupave na úrovni ONV plánované aspoň s výstavbou 100 - 120 b.j. v rozptyle, tak ako sme budovali v roku 1974 72 b.j. na Železničnej ulici.

B - Investície plánované na úrovni MNV - hradené z účelových prostriedkov ONV.

1 - Výstavba 22 tr. ZDŠ s telocvičňou a 12 b.j.

Obdobne ako KBV aj výstavba školy bola započatá v decembri min. roku prácami spojenými s výstavbou trafostanice. Z hľadiska príslušných predpisov stavba školy je zaregistrovaná a formálne aj započatá. Úskalím ďalšej plynulej výstavby v tomto roku bolo oneskorené dodanie projektovej a rozpočtovej dokumentácie, ako aj problémy okolo niektorých projektovaných materiálov, konkrétne stropných panelov. MNV vynaložil maximálne úsilie o preklenutie týchto úzkych miest a sám sa podiela na priamom zaobstarávaní uvedených stropných panelov.

Podľa dohodnutých termínov kompletné odovzdanie vykonávacieho projektu sa má uskutočniť do konca júla t.r. Ak nevzniknú pri odsúhlasení ďalšie problémy, dodávateľ stavby Pozemné stavby, n.p. Bratislava by mal s vlastnou výstavbou školy započať v mesiaci septembri - októbri tohto roku. Z čoho logicky vyplynie, že výstavba v podstate prechádza do roku 1976 a tým aj povinnosť MNV v tomto roku starostlivo sledovať postup výstavby, aby táto postupovala podľa vypracovaného plánu organizácie výstavby.

2 - Dobudovanie vodovodnej siete v obci.

Po prepojení vodného zdroja Medené hámre a jeho odskúšaní začiatkom tohto roku zlepšila sa o niečo situácia v zásobovaní vodou. S kapacitou zvýšeného vodného zdroja sa však v podstate počíta pre zásobovanie t.č. rozostavaného sídliska. Preto pre plné uspokojenie občanov pitnou vodou možno počítať až po dobudovaní ďalšieho vodného zdroja na zachytení Vyvieračky, na ktorej sa t.č. pracuje. Súčasne sa spracováva projektová dokumentácia na čiastiacu stanicu a vyčlenenie pozemku na umiestnenie tejto stavby vrátane ochranného pásma.

3 - Vybudovanie nového cintorína.

Akcia nebola zaradená do plánu v tejto päťročnici. Keďže smesa dostali do kritickej situácie a okresný hygienik povolil v starom cintoríne pochovávať do konca tohto roku, MNV v zmysle plánovacích termínov na zaradenie akcií pre rok 1976 vypracoval investičný zámer budovania nového cintorína a domu smútku v rámci etáp a odovzdal ho plánovaciemu odboru a odboru výstavby ONV s tým, že v roku 1976 sa vybudujú prístupové komunikácie, upraví sa plocha s oplotením a započne sa s výstavbou domu smútku. Predpokladaný celkový náklad na výstavbu sa uvažuje vo výške 5,500.000.- Kčs.

4 - Vybudovanie ciest investičného charakteru.

Plánovaná požiadavka vybudovať Vinohradskú cestu v náväznosti na komplexné riešenie spolu s Podvinohradskou, Cintorínskou s vyústením cez Vyhnálkovú uličku na Nálepkovú ulicu, ktorej rozpočtové náklady v rámci projekcie dosahovali výšku viac ako 5 mil. Kčs sa v takomto rozsahu neuskutočnila a podľa prognóz na ONV nebola nádej v najbližších rokoch ju v takomto rozsahu uskutočniť. Preto MNV súhlasil s náhradným riešením, keď uvedené cesty boli zosilnené kamennou podložou, na ktorú bol nanesený cementoasfaltový koberec. Pre rok 1976 plánujeme v rámci investícií s vybudovaním koberca na uliciach Bottovej, Kalinčiakovej a penetráciu na ul. Kalvarskej a Kalinčiankovej, Sládkovičovej.

5 - Rekonštrukcia - úprava budovy na Nálepkovej ul. č. 11. /tč. kamenosochárska prevádzka Komun. služieb / pre účely pre účely Miestnej ľudovej knižnice.

C - Investície plánované na úrovni MNV - hradené z akcie "Z"

1 - Výstavba kúpaliska.

Uvedená akcia prechádza ako rozostavená do ďalšieho roka. V tomto roku v rámci schváleného harmonogramu sa prevedú izolačné

práce na veľkom bazéne / 50 m /, na úpravu terénu okolo bazéna a hlavného vstupu do areálu kúpaliska, budovanie tenisového a volejbalového ihriska a napokon dokončenie bytu pre domovníka. V budúcom roku dokončenie prác na veľkom bazéne, tento dať do skúšobnej prevádzky a ďalšie úpravy okolia.

2 - Výstavba amfiteátra a letného kina.

Akcia sa započala v tomto roku prácami na vybudovaní zvýšeného pódia. V tomto roku sa ukončia akcie stavebného charakteru s tým, aby s v roku 1976 dobudovali priestory premietacích kabín najmä jeho technického vybavenia premietacou technikou.

3 - Osvetlenie hádzanárskeho ihriska.

TJ Tatran Stupava pripravil projektovú a rozpočtovú dokumnetáciu a mal aj zmluvne zabezpečené práce na dodávku a montáž u Elektrovodných závodov v Bratislave, ktoré sa zaviazali v II. polroku tohto roku urobiť práce v hodnote 72.000.- Kčs. Celková hodnota diela bude 95.000.- Kčs. Keďže sa uvedená akcia nedostala do plánu akcie "Z" pre rok 1975, navrhujeme ju uskutočniť v budúcom roku s tým, že ak ONV pri rebilancii prostriedkov na akciu "Z" v tomto roku bude môcť uvoľniť pre uvedenú stavbu aspoň časť prostriedkov, tak by sa s prácami započalo ešte v tomto roku.

4 - Detské ihrisko

V tomto roku sú vyčlenené prostriedky na vybudovanie detského ihriska v lokalite na konci Hviezdoslavovej ulice. Aj pre budúci rok fin.-plánovacia komisia zabezpečí prostriedky na vybudovanie ďalšieho detského ihriska. Je však potrebné, aby do aug. t.r. , kedy sa bude spracovávať prvý návrh plánu, boli spracované podklady na zaradenie do akcie "Z". Keďže v zmysle novej metodiky všetky akcie "Z" sa posudzujú ako investičná výstavba, výšku prostriedkov, ktoré sa majú prestavať v budúcom roku, budeme môcť upresniť až po konzultácii s ONV pri prvom návrhu

plánu na rok 1976, kedy nám ONV predpíše celkový limit do výšky ktorého zahrnieme jednotlivé akcie plánované v akcii "Z".

D - Investičné úlohy iných organizácií

Do budúceho roku prechádza:

1 - Dom techniky - výstavba študijného strediska

2 - Potraviny, n.p. Senec - výstavba samoobsluhy pri autobusovej stanici, ktorej ukončenie sa plánuje koncom 1. štvrťroka 1976.

3 - Ovocinársky štátny majetok Stupava - výstavba administratívnej budovy, garáží, ubytovne.

V budúcom roku plánujú:

1 - Drogérie, n.p. Bratislava - výstavbu obchodných priestorov za predpokladu, že ešte v tomto roku im bude určená vyhovujúca lokalita, aby útvar hl. architekta mohol vydať pre uvedenú výstavbu územné rozhodnutie.

2 - Domáce potreby, n.p. Bratislava - spracujú v budúcom roku investičný zámer a prislušnú projektovú dokumentáciu, aby výstavba obchodných zariadení na Nálepkovej ul. mohla byť započatá v roku 1977.

Pre informáciu treba uviesť, že Odbor výstavby MNV v Stupave pri povoľovaní stavieb iným investorom zabezpečil, aby pri budovaní plynofikácie do objektov boli zokruhované priľahlé časti obce vybudovaním regulačných plynových staníc. Konkrétne pri výstavbe Domu techniky na ul. 4. apríla, ZDŠ na Mariánskej ul. a administratívnej budovy ŠM na Železničnej ulici.

V uvedenej správe sú zachytené všetky akcie, ktoré sa v priebehu roku 1975 realizujú, resp. akcie, ktoré prechádzajú do ďalšieho roku. V závere piateho roku piatej päťročnice sa výstavba v súlade s volebným program pohla kupredu. V priebhu šiestej päťročnice budú uvedené akcie dokončené.

Rímska vojenská stanica v Stupave.

Po prvom úspešnom roku revízneho arecheologického výskumu v areáli Rímskej vojenskej stanice v Stupave bolo zvolané rokovanie zabezpečiť ďalší postup prác v tejto významnej lokalite. Miestnemu národnému výboru v Stupave došla správa o výsledku rokovania dňa 24. januára 1975. Je evidovaná pod čís. 155/75. Jej text uvádzam. Záznam z komisionálneho rokovania na lokalite " Rímska vojenská stanica " v Stupave dňa 22. januára 1975. Prítomní: s. Martinkovič, predseda MNV, s. Adamovský, prac. odboru výstavby MNV v Stupave, Dr. Kraskovská, AU SNM Bratislava, Netich, AU SNM Bratislava, Ing. Rejthar, Stredisko SÚPSOP Bratislava, Prom. hist. Šulcová, Dr. A. Vallášek, Dr. Palička, všetci zo Strediska SÚPSOP v Bratislave.

Komisia bola zvolaná Slovenským ústavom pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Bratislave a jej cieľom bolo zabezpečiť ďalšie práce na pamiatkovej záchrane bývalej rímskej vojenskej stanice v Stupave.

Podľa záznamu komisionálneho rokovania v Stupave dňa 23. augusta 1974 bolo potrebné vykonať najmä tieto opatrenia:

1. Slovenské národné múzeum v spolupráci so SÚPSOP a MNV v Stupave zabezpečí, aby boli uvoľnené už v roku 1941 SNM vykúpené a teraz znova obrábané pozemky v priestore rímskej stanice,
2. určiť priestory rímskej stanice tak, aby bolo možné na jej juhozápadnej strane vytýčiť pozemky pre individuálnu bytovú výstavbu,
3. v 1. štvrťroku 1975 vypracovať Zámer pamiatkovej úpravy - / ZPÚ / bývalej rímskej stanice v Stupave.

Po ohliadke na tvári miesta komisia zistila nasledovné:

ad 1, Podľa vyjadrenia predsedu MNV je užívateľom v roku 1941 vykúpených pozemkov zrejmé, že sú kedykoľvek povinní trpieť vstup na pozemky cieľom vykonania arecheologických výskumov bez

nároku na náhradu príp. škody. Týmto občanom je zrejmé, že za svoje pozemky dostali v roku 1941 náhradu a nerobia žiadne ťažkosti pri výskumných prácach, potvrdili to aj prítomní pracovníci SNM. Pokiaľ ide o vinicu v hornej časti lokality, ktorá je ohradená a užívaná Štátnymi majetkami, zástupcovia MNV sa vyjadrili v tom zmysle, že akonáhle bude vyhotovený Zámer pamiatkovej úpravy, z ktorého bude presne zrejmá celá plocha lokality vrátane ochranného pásma, MNV zabezpečí uvoľnenie priestorov doterajšími užívateľmi, správa týchto pozemkov prejde na MNV v Stupave a ďalej sa bude pokračovať podľa schváleného ZPÚ. Dr. Kraskovská sa vyjadrila, že v súčasnosti sa v rámci revízneho výskumu nemieni kopať v tej časti lokality, do ktorej zasahuje vinohrad.

ad 2. V roku 1974 sa vykonala sonda v šírke cca 1 m a v dĺžke cca 80 m smerom k časti, v ktorej má byť indiv. bytová výstavba. Sonda bola už aj zasypaná a nezistili sa v nej žiadne nálezy. Hneď na začiatku výskumnej sezóny 1975 sa vykonajú ďalšie dve ondobné sondy a až po ich vyhodnotení v prípade, že budú negatívne, bude možné určiť hranice lokality a určiť ochranné pásmo.

ad 3. Zástupca strediska SÚPSOP Bratislava Ing Rejthar uviedol, že nie je možné, aby ich stredisko začalo s vypracovaním ZPÚ, pokiaľ nie je skončený a vyhodnotený revízny arecheologický výskum a pokiaľ podklady nebudú k dispozícii. Ako vyplýva z rokovania terajšej komisie, nebude výskum skončený skôr ako koncom 2. štvrťroka 1975. V rámci ZPÚ potom bude riešená aj otázka ochranného pásma a to aj v priestoroch, kde sa lokalita dotýka územia určeného na individuálnu výstavbu. Zo strany strediska sa akcii venuje zvýšená pozornosť a k práci z ich strany sa pristúpi bezodkladne po obdržaní podkladov zo strany SNM resp. AÚ SAV v Nitre.

C

Nakoniec sa došlo k záveru, že prevod pozemkov, na ktorých sa likalita nachádza na Slovenské národné múzeum je po 30 rokoch nesnadný a aj neaktuálny, za predpokladu, že celý areál bude v správe MNV v Stupave, ktorý bude perspektívne stanicu aj spravovať.

Zapísal: Dr. Palička Č.j. 499/75

Denník Práca z pondelka dňa 29. decembra 1975, číslo 306, ročník XXX prináša o rímskej vojenskej stanici v Stupave zaujímavú informáciu v článku s nadpisom Výskum rímskej stanice v Stupave. Unikátny objekt. Archeologický ústav SAV v Nitre a Archeologický ústav Slovenského národného múzea spolu so Slovenským ústavom pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody z Bratislavy pokračujú v revíznom výskume rímskej stanice v Stupave pri Bratislave. Druhá etapa výskumu odkryla zaujímavé architektúry a bohaté nálezy keramického a stavebného materiálu predovšetkým z druhého storočia n. l. Preskúmali stavbu s domyselným vykurovacím zariadením, pozostávajúcim z dvoch systémov s paralelne ležiacimi kanálikmi. Horúci vzduch a plyny z ohniskaprúdili pod podlahou a cez duté tehly zamurované v stenách.

Zistené stavebné techniky a systémy sú dokladom nielen vysokej civilizačnej úrovne dosiahnutej v dobe rímskej, ale aj silného kultúrneho vplyvu antickej civilizácie na ostatný svet. Vzhľadom na to, že ide o unikátny objekt mimoriadnej kultúrnej a pamiatkovej hodnoty, odborná komisia odporúčala pokračovať vo výskume a využiť pamiatku na kultúrno-spoločenské účely.

Na Slovensku nie je pre širokú verejnosť dosiaľ sprístupnený ani jeden z objektov takejto jedinečnej historickej hodnoty.

Generál Vladimír Grigorievič M i c h a j l o v .

Už skoršie mali sme záujem poznať prvých sovietskych vojakov, ktorí pri oslobodzovacích bojoch vstúpili do chotára obce Stupavy. Chceli sme poznať ich mená, pokiaľ možno, poznať ich osobne. S blížiacimi sa výročiami Slovenského národného povstania a tridsiatym výročím nášho oslobodenia slávnou Červenou armádou záujem sa stupňoval. Konečne za pomoci súdruha Jozefa Brunovského podarilo sa nám získať adresu veliteľa útvaru Červenej armády, s ktorým aj súdruh Jozef Brunovský, veliteľ partizánskeho oddielu zúčastnil sa oslobodzovacieho boja o Stupavu. Už v mesiaci júni roku 1974 poslal mi jeho adresu: generál Vladimír Grigorievič Michajlov, Ľvov - 12, Požarského / Požarskovo / - 2, blok4, kv. 12. Bolo tu prvé konkrétne meno. Bolo treba nadviazať kontakt. Po dohode s predsedom MNV s. Jozefom Martinkovičom iniciatívu prevzala Pionierska organizácia pri ZDŠ. Už od s. Jozefa Brunovského chceli sme sa dozvedieť presnejšie informácie o priebehu oslobodzovacích bojov o Stupavu. Menovaný už pred dvoma rokmi pri príležitosti slávnostného prejavu v deň výročia oslobodenia Stupavy povedal niekoľko zaujímavých informácií o oslobodzovacích bojoch. Bola však tu príležitosť získať hodnoverné informácie od veliteľa útvaru a preto sa tun. PO aj obrátila na uvedenú adresu o poskytnutie správy vo forme spomienok. Výsledok sa dostavil. Začiatkom mája r. 1975 došiel na adresu tun. PON list s dátumom 28. apríla 1975. V ňom píše: Dobrý deň, drahí pionieri! Veľmi pekne Vám ďakujem za list. Vďaka Vám za pozdravy a spomienky!
Pretože toto je prvý list a začiatok nášho dopisovania, budem sa snažiť opísať Vám udalosť, na ktorú si najviac spomínam, spätú s oslobodením Vášho mesta Stupavy.

Moja časť, ktorej som velil, šla ťažkými bojmi z Budapešti na Kamenín, Svodín, Dvory, Nové Zámky a ďalej do Bratislavy. No, Bratislavu sme neoslobodili a vtedy mojej časti dali príkaz odísť nazad, dvihnúť sa severnejšie od Bratislavy, obsadiť mesto Jur pri Bratislave, vojsť do hôr Malých Karpát, ďalej ísť na Marianku, Borinku, Stupavu a odtiaľ sa vrátiť na juh, na Bratislavu preto, aby sme mohli udrieť na bratislavskú pevnosť, nepriateľa do tyla. Tiež som bol poučený, že v horách Malé Karpaty aktívne pracujú, bojujú partizáni Slováci, s ktorými som mal nadviazať spojenie a postupovať spoločne.
Svätý Jur sme rýchlo obsadili, no hľa, v Malých Karpatoch sa nám do cesty postavila ohnivá obrana a po celý deň sme nemohli prejsť. A hľa, k večeru, kedy sa začalo stmievať, moji vojaci priviedli maličkého chlapčeka, Slováka. Prebíjal sa z hôr k mestu Svätý Jur pri Bratislave. Mal za úlohu nadviazať spojenie so sovietskymi vojakmi. Tento chlapček mal asi 10 - 12 rokov, a možno i 14. Bol špinavý, otrhaný, zarastený /neostríhaný/ a neumývaný. Hladný! Opýtal som sa chlapčeka, prečo sa ocitol na našich pozíciách? Chlapec mi oznámil, že ho poslal veliteľ 2. partizánskej brigády, aby skryto / maskovane / previedol sovietske vojská do tyla fašistom a tak zabezpečil úder od zadu.
Celkom som uveril slovenskému chlapcovi a tak sa dvihla časť, ktorá pod velením šla za chlapcom do hôr. Vymyslený plán sa dobre vydaril.
Vošli sme do hôr, pobili fašistov a začali sme ťaženie na Marianku. Marianku sme dobýjali v boji s tankistami - fašistami, ktorí mali označenie " smrtiek ". Tam sme ich rozbili a pri tom útoku sme zajali 62 fašistov - SS. Potom sme sa už spojili so slovenskými partizánmi 2. brigády, spolu s nimi sme

dobyli dedinu Borinku a i Vaše mestečko Stupavu.
V Stupave sme nechali menší počet našich vojakov s 5 tankami, ktoré mali pomôcť partizánom a hlavné základné sily napredovali po ceste Stupava – Bratislava s cieľom udrieť nepriateľovi do tyla.
Takým spôsobom 4. apríla roku 1945 bola Bratislava oslobodená vojskami 7. gardovej armády. Bola to tá armáda, ktorá sa preslávila v bojoch veľkým víťazstvom v Stalingrade, pod Kurskom, Bielgorodom, bojom o Charkov a iné mestá ťažkými operáciami. Siedma gardová armáda bola tou armádou, v ktorej som slúžil celú vojnu.
A teraz o udalosti s chlapcom – Slovákom. Nepoznám ho a nespomenim si, ako sa volal. No, keď som bol u Vás vo vlasti, poznal som jeho veliteľa. Bol to Jozef Brunovský.
Tiež som našiel ešte jedného priateľa, aktívneho účastníka partizánskeho hnutia na Slovensku, s ktorým sme spolu bojovali v Malých Karpatoch. Je to Olšavský Viliam. Býva v Prešove na ulici Rombauerovej číslo 7.
V rokoch vojny mal nie viac ako 16 rokov. To boli roky, ktoré žijete Vy teraz. Porozprávajte sa s Viliamom. On Vám porozpráva o bojovej histórii Vášho kraja, o histórii víťazstva, o najhoršom nepriateľovi ľudstva – o fašizme.
Svoju fotografiu Vám pošlem o niekoľko dní.
Drahí pionieri! Srdečne Vás pozdravujem pri príležitosti osláv sviatku víťazstva. Odovzdajte moje pozdravy i rodičom a učiteľom!
Šťastia Vám, moji smelí, malí priatelia!
Nech bude stále sluko! Nech stále budete mať mamy! Do videnia!
Píšte mi o svojich úspechoch v učení a o svojom voľnom čase, hrách a radostiach! Budem s Vami rád písať. Ak by sa nasky tla

príležitosť, iste by som k Vám pricestoval.

A teraz - Váš Michajlov

Dátum ďalšieho listu 3. VI. 1975

Drahé deti !

Dostal som od Vás pozdravy pri príležitosti osláv veľkého víťazstva! Veľmi pekne Vám ďakujem! Váš pozdrav bol najkrajším darom pre mňa. Ukazujem ho mojim súdruhom a oni tiež sa zaujímajú a oduševňujú sa Vašou prácou, ktorú ste vložili do výroby pozdravu.

Ešte raz Vás pozdravujem a želám Vám mierové nebo a šťastné detstvo!

Splňujem svoje sľuby, posielam Vám moju fotografiu a 2 suveníry / karty / pre Váš kútik. Tiež Vám pošlem pohľadnice, na ktorých bude náš slnečný Krym.

A teraz Vám želám dobre a s výborným prospechom zakončiť školu a veselo prežite letné prázdniny!

Máte veľa zaujímavých a dobrých miest pre oddych. Spomínam si na pekné lúky, lesy a hory v okolí dediny Borinky.

Oznámte mi, či ste nadviazali spojenie s Viliamom Olšavským z Prešova. On tiež bojoval medzi partizánmi, bol v tých rokoch, čo Vy teraz.

Želám Vám, Vašim učiteľom a Vašim rodičom všetko najlepšie, pevného zdravia a šťastia v živote.

Buďte, drahé deti, šťastlivé!

Objímam Vás všetkých, Váš

Vladimír Grigorievič Michajlov.

Prejav vďaky - udelenie čestného občianstva.

Miestny národný výbor v Stupave obrátil sa dňa 1. decembra 1975 so žiadosťou na OV KSS okresu Bratislava vidiek:
Rada MNV v Stupave a MV KSS v Stupave získali za pomoci súdr. J. Brunovského adresu veliteľa prvej skupiny Červenej armády, ktorá v bojoch o oslobodenie Stupavy v noci zo dňa 4. na 5. apríla roku 1945 vstúpila do chotára obce Stupavy a dňa 5. apríla roku 1945 oslobodila Stupavu.
Veliteľom tejto skupiny bol vtedy poručík ČA, teraz generál Sovietskej armády súdruh Vladimír Grigorievič Michajlov, t.č. ZSSR Simferopoľ - 333 048, ul. Trubačenko 16, kv. 85.
Rada MNV a MV KSS v Stupave v súlade so želaním spoločenských organizácií združených v MV NF a Pionierskej organizácie SZM pri ZDŠ kpt. J. Nálepku v Stupave, ktorá rozvíja so súdruhom generálom čulý písomný styk, rozhodli sa menovaného súdruha generála pozvať na priateľskú návštevu k 31. výročiu oslobodenia Stupavy slávnou Červenou armádou v mesiaci máji roku 1976 a pri tejto príležitosti udeliť mu aj častné občianstvo Stupavy.
Rada MNV a MV KSS obracajú sa na OV KSS okresu Bratislava vidiek o získanie súhlasu k pozvaniu súdruha generála Michajlova a udeleniu čestného občianstva menovanému.
Ide o podujatie politicky významné a zo strany Stupavy vysoko humánne, v ktorom chceme vyjadriť svoju úprimnú vďaku a lásku osobne súdruhovi generálovi Michajlovovi a jeho prostredníctvom hrdinským osloboditeľom Stupavy za náš slobodný a šťastný život v socialistickej súčasnosti.
Za porozumenie a kladné vybavenie našej žiadosti ďakujeme.
Práci česť ! - Podpisy za MNV predseda MNV, za MV KSS preds. MV KSS.

J á n K u l i c h ,

akademický sochár - zaslúžilý umelec

Významnou postavou vo svete umenia je akademický sochár, zaslúžilý umelec Ján Kulich, autor pomníka kpt. Jána Nálepku, Hrdinu ZSSR, ktorý bol odhalený dňa 17. novembra 1973 v Stupave pri príležitosti 30. výročia jeho hrdinskej smrti.
Vzhľadom na skutočnosť, že je autorom vysoko angažovaného umeleckého diela, ktoré ktoré dotvára priestranstvo pred budovou Základnej deväťročnej školy kpt. J. Nálepku v Stupave, pokladám za potrebné a správne, aby sa s jeho osobnosťou zoznámila aj miestna verejnosť a bolo jeho meno a jeho životopis zapísané aj v miestnej kronike na pamiatku pre súčasné a budúce generácie.- Do radu výtvarných umelcov, ktorí svojou tvorbou prispeli k obohateniu výzdoby Stupavy sa týmto zapísal aj Ján Kulich.
Narodil sa 31. decembra roku 1930 vo Zvolenskej Slatine, Študoval na štátnom gymnáziu vo Zvolene. V rokoch 1946 - 1951 pokračoval v štúdiu na Akadémii výtvarných umení v Prahe u profesora Otaka Španiela. Ako študent už r. 1949 získal II. cenu v súťaži na Fučíkov odznak. V rokoch 1951 - 1954 vykonal ašpirantúru na Akadémii výtvarných umení v Prahe.
Roku 1954 získal I. cenu v súťaži 10 rokov SNP vo výtvarnom umení, získal čestné uznanie v súťaži na výzdobu Múzea Klementa Gottwalda v Prahe a 29. augusta toho istého roku bol odhalený Pamätník SNP v Dolnom Harmanci podľa jeho návrhu.
V roku 1955 získal I. cenu v súťaži 10 rokov oslobodenia ČSR Sovietskou armádou.
V roku 1956 vykonal študijnú cestu do NDR a v tomistom roku bolo odhalené jeho súsošie pred nemocnicou v Dunajskej Strede.
Roku 1957 bolo odhalené jeho dielo Pamätník obetiam fašizmu vo Zvolene, v tomto roku vykonal študijnú cestu do ZSSR, získal

cenu mesta Carrary v medzinárodnej sochárskej súťaži a tiež I. cenu v súťaži na výtvarné doriešenie amfiteátra v Nitre.
Roku 1958 získal I. cenu v súťaži na pomník pre Dukliansky pamätník, v tomto roku vykonal študijné cesty do Francúzska a do Talianska. Získal I. cenu v súťaži na súsošie Po boji pre Slavín v Bratislave.
Roku 1959 získal III. cenu v súťaži na dielo vyjadrujúce tému Hrozby a nádeje ľudstva. Tohto roku vykonal študijnú cestu do Rakúska; získal odmenu v súťaži na Pamätník v Nemeckej, taktiež osobitnú cenu na IV. prehliadke čs. výtvarného umenia v Prahe a v tomto roku bolo odhalené jeho dielo Po boji na Slavíne v Bratislave.
Roku 1960 bol vyznamenaný titulom Laureát štátnej ceny, získal osobitnú odmenu v jubilejnej súťaži k 15. výročiu oslobodenia ČSSR a vykonal aj študijnú cestu do ZSSR.
Roku 1961 získal III. cenu v súťaži na pomník Ľudovíta Štúra v Bratislave, vykonal ďalšiu študijnú cestu do Talianska a získal I. cenu na medzinárodnej výstave medailí FIDEM v Ríme.
Roku 1962 získal I. cenu v súťaži na Pamätník Janka Kráľa v Zlatých Moravciach, vykonal študijné cesty do Poľska a do Maďarska, bol odhalený Pamätník dukliansky hrdinov v Vyšnom Komárniku a v tomistom roku odhalený Pamätník Janka Kráľa v Zlatých Moravciach.
Roku 1963 získal cenu Víta Nejedlého za pomník na Dukle; tiež III. cenu v súťaži 40 rokov KSČ, I. cenu v súťaži na Pamätník Matice slovenskej, II. cenu v IV. etape súťaže KSČ v boji za socializmus a komunizmus.
Roku 1965 získal I. cenu v súťaži na medailu pre cenu D. Jurkoviča: hlavnú cenu v plastike v celoštátnej súťaži k 20. výročiu oslobodenia, vykonal študijnú cestu do Francouzska a

do Egypta, bola odhalená socha Matice slovenskej v Martine.
Roku 1966 získal I. cenu v súťaži na medailu pre cenu Cypriána Majerníka; I. cenu v súťaži na medailu Academia Istropolitana; I. cenu v súťaži na pamätnú medailu Univerzity Komenského; vykonal študijnú cestu do Grécka a v tomže roku bol odhalený pomník Ľudovíta Štúra vo Zvolene.
Roku 1967 bol odhalený pomník padlým vo Zvolenskej Slatine.
Roku 1969 bol odhalený Pamätník SNP v Partizánskom.
Roku 1970 bol menovaný členom Výtvarnej rady Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky.
Roku 1971 získal II. cenu v súťaži na 50. výročie KSČ; cenu Dunaj na medzinárodnom televíznom festivale v Bratislave, v tomto roku bol menovaný zaslúžilým umelcom a 30. mája v tomto roku bol odhalený Pamätník V. I. Lenina v Žiline.
Navrhol jubilejnú 50 Kčs mincu, v hodnote 20 Kčs so Sládkovičom a 100.- Kčs mincu s Mánesom.
Roku 1973 bol odhalený jeho milicionár v Bratislave - a dňa 17. novembra 1973 odhalený pomník Hrdinu ZSSR kpt. Jána Nálepku v Stupave, prvá jazdecká socha na Slovensku.
V tomto roku bol menovaný rektorom Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave.
K 30. výročiu SNP bol odhalený v mesiaci auguste roku 1974 Pamätník Slovenského národného povstania v Bratislave, ktorý je monumentálnou výzdobou námestia SNP.
Od roku 1960 mal niekoľko samostatných výstav: Výber z tvorby v Prahe a v Bratislave, spoločnú výstavu s R. Dúbravcom v Havane, roku 1964 Výber z tvorby v Košiciach a v Liptovskom Mikuláši, roku 1967 výstavy v Moskve a v Leningrade. Roku 1968 výstavy v Káhire a v Alexandrii. Roku 1969 výber z tvorby v Detve, roku 1970 súbornú výstavu vo Zvolene v Banskej Bystri-

ci, v Bratislave a v Nitre.
Roku 1971 Výber z tvorby vo Varšave, v Čs. kultúrnom stredisku. Okrem samostatných výstav mal účasť na viacerých výstavách v Bratislave, v Benátkach, v Budapešti, vo Varšavev Prahe, v Moskvev Carrare, v Gottwaldove, v Helsinkách, v Ríme, v Liptovskom Mikuláši, v Amsterdame, v Nitre, v Olomouci, v Aténach, v Paríži na Medzinárodnej výstave súčasnej svetovej medaily, na IX. bienále európskeho sochárstva v Middelheime.
Ján Kulich osobne sa zúčastnil odhalenia pomníka v Stupave. Pri tejto príležitosti na priateľskej besede na MNV vyjadril svoje pocity, ktoré ho inšpirovali pri tvorbe pomníka, svoj osobný záujem dôstojne zobraziť legendárnu postavu Hrdinu ZSSR kpt. Jána Nálepku.
Vo svojej tvorbe čerpá námety najmä z čias Slovenského národného povstania, ktoré prežil ako štrnásťročný chlapec a ktoré so svojimi hrôzami a útrapami ľudí hlboko mu utkveli v jeho ešte detskej duši. Na udalosti z čias Povstania, ktorých bol účastníkom, často spomína. V časopise Matičné čítanie, ročník VIII. zo dňa 9. mája 1975 hovorí: Nie je ľažké spomenúť si na isté obdobia, či chvíle, kedy udalosti otriasajú vnútrom človeka a poznamenávajú ho azda na celý život. Jedným z takýchto dní v mojom živote je deň na začiatku februára 1945, kedy vojská II. ukrajinského frontu po mohutnom prelome oslobodili aj našu dedinu, Zvolenskú Slatinu. V článku spomína mnohé otrasné udalosti, ktorých bol svedkom. V závere hovorí: Všetky tieto moje osobné zážitky sú pre mňa vari najvýznamnejším prameňom mojej tvorby. Sú akoby kolískou, z ktorej som vypeľhal moje najvýznamnejšie diela a pamätníky: Duklu, Bratislavu, Zvolen. A ďalšie. Veď vari preto som tú kataklizmu aj prežil.
V časopise Literární měsičník, orgán Svazu českých spisovatelu,

číslo 7, ročník 1974 píše v článku Výtvarník a Slovenské národné povstanie: Ako štvrnásťročný som v tejto dobe videl mnoho ranených a mŕtvych. Krv a popravy. Statočnosť i slabosť. Surovosť a zverskosť. A v posledných frocb mesiacoch pred oslobodením aj biedu a utrpenie nemeckých frontových vojakov v poľnom lazarete v slatinskej škole.

Všetky tieto nezapomenuteľné udalosti z povstania nosím v sebe ale nepokladám ich za svoje. Pre mňa sú vzácnou klenotnicou, v ktorej sú skvosty vlastenectva, československého a sovietskeho bratstva, veľkej ľudskej statočnosti a politickej múdrosti slovenského ľudu. i krvavé perly utrpenia ľudí.. Takáto klenotnica nemôže patriť jednotlivcovi. Patrí našej strane a nášmu ľudu. Preto do nej vchádzam s posvätnou úctou a s mučivým pocitom najvyššej umeleckej zodpovednosti a len tak beriem do rúk tieto skvosty, aby som na každom svojom diele zanechal kus vlastného - ja - , kus svojho srdca.

Keď sa pozerám do budúcnosti, budem sa do klenotnice Povstania vracať do konca svojho života. A vždy s posvätnou úctou. Inak nemôžem. Ani neviem.

Ján Kulich vo svojich článkoch a umelecky vo svojich dielach vyjadril a vyjadruje svoj osobný vzťah k najvýznamnejšiemu obdobiu našich novodobých národných dejín. Jeho tvorba umeleckou formou zobrazuje túto vývojovú etapu nášho národa a pozitívne ovplyvňuje myslenie a cítenie slovenského človeka, budovateľa vyspelej socialistickej spoločnosti, jeho vzťah ku KSČ, k nášmu vernému spojencovi, priateľovi a osloboditeľovi, - národom ZSSR.

Umelecká kritika hodnotí Jána Kulicha, ako veľkú sochársku osobnosť.

Rudo M o r i c ,

spisovateľ - zaslúžilý umelec.

Bezmála už tri desaťročia žije v Stupave. Tu zakotvil natrvalo a v priebehu rokov sa vypracoval na uznávanú osobnosť v našej vlasti i vo svete.

Vzhľadom na jeho úspechy v literárnej tvorbe a vzácne uznania a hodnotenia jeho rozsiahleho literárneho diela, ktorého sa mu dostalo pri príležitosti 30. výročia oslobodenia našej vlasti slávnou Červenou armádou, pokladám za potrebné a správne, aby v miestnej kronike bol zapísaný jeho životopis, ktorý bude pripomínať miestnym občanom kvality jeho tvorivého ducha, jeho rozsiahle literárne dielo, ktoré umeleckou formou odráža objektívne skutočnosti našej šťastnej súčasnosti.

Do Stupavy prišiel roku 1946, jeho meno nie je zapísané v matrike narodených v Stupave. Narodil sa 27. marca 1921 v Suča - noch. Maturoval roku 1941 a stal sa učiteľom. Učiť začal v Belej, okres Žilina, potom po vojenčine v Stupave bol učiteľom na meštianskej škole. Tu sa aj roku 1947 oženil.

Roku 1948 zo Stupavy odišiel pracovať ako dramaturg do Škôl-filmu v Bratislave. V tom čase urobil aj jeden film zo života na našej škole. V rokoch 1950 - 1959 bol pracovníkom Výskum - ného ústavu pedagogického v Bratislave. Roku 1959 stal sa tajomníkom Zväzu slovenských spisovateľov. V decembri roku 1959 nastúpil ako riaditeľ vydavateľstva Mladé letá v Bratislave. Funkciu riaditeľa vydavateľstva vykonáva doteraz.

V tejto funkcii navštívil mnohé európske i zámorské krajiny. Roku 1956 dostal sa až do Vietnamu.

Ako účastník Slovenského národného povstania a pozorný pozorovateľ povojnového života u nás i vo svete nazbieral mnoho poznatkov a dojmov, ktoré sa mu stali bohatým žriedlom pre

jeho literárnu tvorbu. Medzičasom absolvoval Vysokú školu pedagogickú v Bratislave. Získal titul PhDr.
Rudo Moric popri literárnej tvorbe vykonáva zaslužnú organizačno - vydavateľskú prácu systematickým budovaním vydavateľstva Mladé letá, ktoré si získalo uznanie nielen doma ale i na medzinárodnom poli.
Z jeho literárnej tvorby uvediem diela, ktoré od jeho prvotín doteraz boli vydané: Lyžiar Martin / roku 1947. / Žofka / 1948./ Družina z Dlhej ulice / 1949./ Miško hrdina / 1949./ Pozor, filmujeme! / 1950./ Explózia / 1951, 1954, 1963./ Tri roky - / 1951./ Ako sme sa hrali / 1952./ Prvý z Dvorov / 1953./ Majster pästiarskych rukavíc / 1954, 1961./ Z poľovníckej kapsy / 1955, 1957, 1959, 1960, 1961./ Cez šesťdesiatjeden kočiarov / 1956./ Prípad " Tubercilín " /1957./ Pri Zakliatej rieke /1958./ Našiel som vám kamarátov / 1960./ Trikrát som ušiel / 1961./ Smutný Suaréz / 1962./ O divej kačičke / 1962./ Čo je rýchlejšie / 1962./ Oktávia ide stovkou / 1964./ Kukučia rozprávka / 1965./ Srnka s červenými hviezdičkami / 1967./ Teraz ho súdia nepriatelia / 1967./ Srnček Paroštek / 1968./ Ako vretenica Kľukatá o chvost prišla / 1968./
Je spoluautorom učebnice Literatúra pre mládež / 1954,1957./
Je spoluautorom teoretickej práce O umelecko-náučnej literatúre / 1963./
Bibliograf. záznam podľa Slovníka Slovenských spisovateľov pre deti a mládež, Mladé letá, 1970.
Za literárnu tvorbu dostalo sa Rudovi Moricovi vysokého uznania. IBBY, organizácia UNESCO udelila v mesiaci júni roku 1974 čestný diplom na zasadnutí v Rio de Janeiro, ktorého sa Rudo Moric osobne zúčastnil v dňoch 12. - 16. júna 1974.
Do Brazílie odcestoval dňa 8. júna 1974 z Prahy cez Dakar.
V Brazílii navštívil mestá Rio de Janeiro, Sao Paulo, Santos

a hlavné mesto Brazílie - Braziliu vo vnútrozemí krajiny.

Uvediem orig. text čestného diplomu:

The International Board on Books for Young Poeple awards a Certificate of H O N O R To Rudo M O R I C For Rozprávky z lesa chosen as an Outstanding Example of Literature with International Importance.

Nilo V i s a p ä ä / v.r. / President IBBY / Fín /

Virginia Haviland / v.r. / President Hans Christian Andersen Award Jury / USA /

Pečiatka
IBBY

V preklade:

Medzinárodná porota kníh pre mládež udeľuje čestný diplom Rudovi Moricovi za Rozprávky z lesa ocenené ako vynikajúci príklad literatúry medzinárodného významu.

Podpisy uvedené vyššie.

Po prehliadke významných miest Brazílie vrátil sa do vlasti 22. júna 1974.

Za významné literárne dielo dostalo sa Rudovi Moricovi vysokého uznania vo vlasti pri príležitosti 30. výročia oslobodenia našej vlasti slávnou Červenou armádou k 1. máju 1975, keď vláda Československej socialistickej republiky udelila mu titul Zaslúžilý umelec.

Rudo Moric žije v Stupave ako konštruktívny občan, zúčastňuje sa verejného života, pracuje v spoločenských organizáciách, v rokoch 1964 - 1971 vykonával funkciu poslanca MNV.

I pri veľkom pracovnom zaťažení vo vydavateľstve nájde si čas, aby pokračoval v literárnej tvorbe a obohatil našu knižnú produkciu a urobil radosť jej konzumentom.

Miestna s p a r t a k i á d a 1975.

Na nedeľu dňa 1. júna 1975 Základná deväťročná škola kpt. J. Nálepku v Stupave v spolupráci so Združením rodičov a priateľov školy pri ZDŠ a s Miestnym národným výborom v Stupave usporiadali Slávnosť MDD spojenú s miestnou spartakiádou.
Na vystúpenie pripravovali učiteľky ZDŠ svojich žiakov v priebehu škol. roka. S ukážkami zo spartakiádnych skladieb vystúpili tunajší žiaci už v mesiaci februári na telovýchovnej slávnosti v miestnom kultúrnom dome. S nacvičenými skladbami aj na okrskovej spartakiáde v Ľozorne, na okresnej spartakiáde v Pezinku, tiež v Bratislave a napokon na Strahovskom štadióne v P r a h e .
Nástup účastníkov miestnej spartakiády bol dňa 1. júna 1975 pred budovou ZDŠ o 13. hod., odkiaľ sprievod odpochodoval o 13. hod. 30. min. cez ulicu kpt. J. Nálepku na miestny štadión. V slávnostnom sprievode účinkovala dychová hudba ZK Cementár. Slávnostný nástup cvičencov bol na bežeckej dráhe štadióna pod vedením súdr. učiteliek A. Lachkovičovej a s. M. Bencovej. Program slávnosti bol nasledovný: 1. Vlajková čata a štátna hymna. Slávnosť otvoril predseda MNV s. Jozef Martinkovič.
2. Obraz - na hymnickú pieseň Aká si mi krásna. Vystúpenie nacvičila súdr. A. Lachkovičová.
3. Mladí stavbári - spartakiádna skladba, nacvičili súdr. M. Jurigová a súdr. A. Buociková.
4. Rodičia s deťmi - spartakiádna skladba pre rodičov a deti z materských škôl. Pripravili učiteľky MŠ I. a III.
5. Mladšie žiactvo - sprtakiádna skladba, pripravili súdr. O. Hasanová, s. Ľ. Bošková a s. M. Chorvátová.
6. Mladšie žiačky - sprtak. skladba, pripravili súdr. V. Arendacká a súdr. M. Dianišková.

7. Starší žiaci - spartakiádna skladba, pripravila súdr. Anastázia Lachkovičová.
8. Staršie žiačky - spartakiádna skladba, pripravila súdr. Jolana Petreová, Vystúpenie riadila a komentovala súdr. Jolana Petreová, zvukotechniku zabezpečoval súdr. Ľ. Maroš, všetci učitelia Základnej deväťročnej školy kpt. J. Nálepku v Stupave.
Predseda MNV súdr. Jozef Martinkovič v otváracom prejave povedal: Vážení občania, súdružky a súdruhovia, pionieri a žiaci, milá mládež! - Prvý jún je už tradične v Československej socialistickej republike oslavovaný ako Medzinárodný deň detí.
Je to radostný deň detí a mládeže socialistických krajín, v ktorom slobodne a manifestačne vyjadrujú svoju vôľu žiť a pripravovať sa pre mierový život a mierovú výstavbu svojich krajín.
Tohtoročný medzinárodný deň detí je pre nás o to radostnejší, že sme v uplynulých dňoch oslávili tridsiate výročie oslobodenia našej vlasti slávnou Sovietskou armádou - a pri tejto príležitosti sme bilancovali naše budovateľské úspechy uplynulých povojnových 30 rokov. Bola to úspešná etapa vo vývoji našej vlasti, vo vývoji našej spoločnosti.
Uskutočnili sme veľké premeny, vybudovali sme socialistickú spoločnosť, moderný socialistický priemysel a poľnohospodárstvo. Tieto skutočnosti poskytli a poskytujú všetkým našim občanom, najmä našej mládeži - nevídané možnosti uplatnenia pri ďalšej výstavbe nášho socialistického štátu.
Československá socialistická republika stala sa pevným článkom svetovej socialistickej sústavy a v spojenectve so Sovietskym zväzom je zaručená jej bezpečnosť, nezávislosť a suverenita.
Pod vedením Komunistickej strany Československa s istotou kráčame vpred za ďalšími úspechmi pri plnení úloh vyplývajúcich zo záverov XIV. sjazdu strany, čím sa uskutočňujú perspektívy

plného a krásneho života našej mládeže i všetkých občanov našej milovanej socialistickej vlasti.
Aj dnešná slávnosť Medzinárodného dňa detí je dôkazom starostlivostiKomunistickej strany Československa o šťastný a plodný život našich detí a mládeže.
Dovoľte mi, aby som v mene Miestneho národného výboru v Stupave pozdravil účastníkov slávnosti Medzinárodného dňa detí spojenú s miestnou sprtakiádou v Stupave, poprial im veľa úspechov na dnešnej slávnosti, ako aj v škole a v živote - a týmto vyhlásil dnešnú slávnosť za otvorenú.
Potlesk prítomných.
Na slávnosti MDD a miestnej spartakiáde sa zúčastnili žiaci miestnych škôl, početne bola zastúpená mládež, rodičia prítomných detí a žiakov, početné obyvateľstvo, zástupcovia MNV, MV KSS, úradov, podnikov.
Slávnosť so spartakiádnym vystúpením prebiehala plynule za menej priaznivého počasia, cvičenci a prítomní však zotrvali na slávnosti do jej zakončenia.
Nedostatkom bol zlý stav sedadiel, čo nebolo možné odstrániť ani v období príprav. Vlajková výzdoba štadióna bola zabezpečená, trávnikova plocha bola vykosená a vyhrabaná za spolupráce žiakov ZDŠ, bežecká dráha taktiež bola upravená.
Rozhlasové zariadenie za vedenia súdr. Ľudovíta Maroša, učiteľa ZDŠ fungovalo spoľahlivo.
Pre menej priaznivé počasie nezabezpečil miestny podnik RaJ stánky s občerstvením.
Účastníci slávnosti MDD spojenej s miestnou spartakiádou mali z vystúpenia žiakov ZDŠ a detí MŠ s rodičmi radosť a cvičenci hrejivý pocit z úspešného vystúpenia.

a

Ovocinársky štátny majetok, národný podnik

v S t u p a v e .

Začiatkom roku 1974 vznikla v Stupave nová hospodárska organizácia Ovocinársky štátny majetok. Jeho existencia je výsledkom úsilia vedúcich pracovníkov doterajšieho Štátneho majetku. Stupava sa stala sídlom Ovocinárskeho štátneho majetku, národného podniku, s celoslovenskou pôsobnosťou a súčasne sídlom miestneho závodu.

Ideové zameranie OŠM vyjadruje zriadovacia listina, ktorú uvádzam v doslovnom znení:

Ministerstvo poľnohospodárstva a výživy
Slovenskej socialistickej republiky
Číslo: 11 809/1973 - OR Bratislava 14. decembra 1973

R o z h o d n u t i e

Minister poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky podľa ustan. §§ 42 a 43 hospodárskeho zákonníka vykonáva ku dňu 1. januára 1974 toto organizačné opatrenie:

I.

Z r i a ď u j e

štátnu hospodársku organizáciu s názvom :

" Ovocinársky štátny majetok, národný podnik, "

sídlo: S t u p a v a , okres Bratislava vidiek.

Nadriadeným orgánom nového národného podniku je LIKO, odborové riaditeľstvo konzervárenského, liehovarského, rybného a škrobárenského priemyslu v Bratislave. Zároveň Ovocinársky štátny majetok, národný podnik začleňuje do výrobno-hospodárskej jednotky L I K O .

Predmetom činnosti národného podniku je

28

- pestovanie, produkcia a skladovanie ovocia a zeleniny pre priemyselné spracovanie a s tým spojená komerčná činnosť výhradne v rezorte poľnohospodárstva a výživy.

Majetok nového národného podniku bude určený delimitačným protokolom, ktorý bude tvoriť súčasť tohto rozhodnutia.

II.

Ukladá generálnemu riaditeľovi odborového riaditeľstva LIKO, aby zabezpečil vykonanie delimitácie majetku, práv a záväzkov, vrátane pôdneho fondu o výmere 496 hektárov medzi národnými podnikmi obhospodárujúcimi plantáže v rámci výrobno-hospodárskej jednotky LIKO na jednej strane a Ovocinárskym štátnym majetkom v Stupave na druhej strane.

Súčasne ukladá generálnemu riaditeľovi odborového riaditeľstva LIKO v Bratislave a generálnemu riaditeľovi odborového riaditeľstva Cukor-cukrovinky v Bratislave a riaditeľovi Krajskej poľnohospodárskej správy v Bratislave, aby zabezpečili vypracovanie delimitačných protokolov a vykonanie prevodu majetku a pôdy vo výmere 1 381 hektárov od národného podniku Cukrovar v Šuranoch a 180 hektárov od Štátneho majetku v Stupave pre nový národný podnik. Delimitačné protokoly budú súčasťou tohto rozhodnutia.

Generálny riaditeľ odborového riaditeľstva LIKO v Bratislave zabezpečí zakotvenie zmien vyplývajúcich z tohto rozhodnutia v štatúte výrobno-hospodárskej jednotky a zároveň zabezpečí vypracovanie organizačného poriadku národného podniku Ovocinársky štátny majetok v Stupave.

III.

Deň, ku ktorému majú byť zapísané zmeny vyplývajúce z tohto rozhodnutia do podnikového registra je 1. január 1974.

Okrúhla pečiatka:

Ministerstvo poľnohospodárstva a výživy
Slovenskej socialistickej republiky
uprostred štátny znak

Minister:
nečitateľný podpis, v.r.

Ďalšie informácie o začiatkoch Ovocinárskeho štátneho majetku, národného podniku v Stupave:
Ovocinársky štátny majetok, národný podnik so sídlom v Stupave bol zriadený v dobe, keď
ministrom poľnohospodárstva a výživy SSR bol
Ing Ján Janovic, CSc.,
generálnym riaditeľom trastu konzervárenského, liehovarského, mraziarenského, rybného a škrobárenského priemyslu bol
Ján M a r c e l y ,
podnikovým riaditeľom bol od 1. januára 1974 menovaný
JUDr. Anton D u b č á k .

Od 16. januára 1974 začali organizovať tento podnik títo najbližší spolupracovníci podnikového riaditeľa:
Ing. Valter H e c k vo funkcii výrobno-obchodného námest.,
JUDr. Július Laitmann vo funkcii podnikového právnika a organizačného referenta,
Jarmila Darášová, skretárka podnik. riaditeľa a pracovníčka pre personálne otázky.
Delimitáciou od Štátneho majetku v Stupave dňom 1. I. 1974 do nového podniku prešiel Rudolf Fandel, šofér osobného auta.
Delimitáciou podľa zriaďovacej listiny od 1. I. 1974 boli vytvorené závody na čele ktorých -- riaditeľ podniku menoval týchto riaditeľov:
Závod Stupava - riaditeľ závodu s. František Faranzéna,
Závod Šurany - riaditeľ závodu dipl. technik s. Karol Mrázek,

Závod Podolie - riaditeľ závodu Ing. Pavol Dolník,
Závod Klačno - riaditeľ závodu Ing. Jozef Píš,
Závod Okoličné - riaditeľ závodu Ing. Bohumil Filo
Závod Levoča - riaditeľ závodu s. Imrich Bižiak.
Dňom 1. februára 1974 do funkcie ekonomického námestníka nastúpila s. Ing. Františka Čunderlíková,
do funkcie technického námestníka s. Ing. Igor Závodský
Dňom 1. januára 1975 boli založené tieto závody:
Blhovce, okres Rimavská Sobota - riaditeľ závodu
Ing. Alexander Soukup,
Michalovce - riaditeľ závodu Ing. Juraj Kusák,
Vranov nad Topľou - riaditeľ závodu s.Štefan Bačišin,
Sabinov, - riaditeľ závodu Ing. Štefan Planý,
Svidník - riaditeľ závodu Ing. František Pechočiak.
Koncom roku 1975 s platnosťou od 1. januára 1976 bol utvorený závod
Pukanec - okres Levice, riaditeľ závodu s. Štefan Fülöp.
Výmera poľnohospodárskej pôdy celého Ovocinárskeho štátneho majetku činí 6,400 hektárov pôdy určenej pre špecializovanú ovocinársko - zeleninársku výrobu na Slovensku.
Zapísané podľa informácií a dokumentov získaných na riaditeľstve Ovocinárskeho štátneho majetku v Stupave.
Zapísal Vojtech Erdélyi, poslanec MNV v Stupave a kronikár.
Materiály zabezpečili s. JUDr. Anton Dubčák, riaditeľ a súdr. JUDr. Július Laitmann.
Adresa podniku : OŠM v Stupave, Železničná ulica.

Voľby v Stupave roku 1910.

Pretože sa blížia voľby do zastupiteľských orgánov, ktoré budú koncom roku 1976 a získal som krátku informáciu o tunajších voľbách roku 1910, odkedy uplynulo už skoro 65 rokov, zapíšem ju ako ako zaujímavosť na porovnanie so súčasnosťou.
Znalcom regionálnych dejín z tohoto obdobia je Dr. Janko Blaho, národný umelec, syn lekára Dra Pavla Blahu zo Skalice, významného politika tohto obdobia. Býva v Bratislave na Lermontovovej ulici č. 12. V jeho rodinnom archíve nachádzajú sa významné materiály týkajúce sa udalostí z týchto čias. Niektoré sám zverejňuje najmä v denníku Práca. Jednu z týchto informácií uvádzam: V treťom volebnom obvode na Záhorí, v Stupave, kandidoval Dr. Ferdiš Juriga, vajnorský farár, proti pravotárovi Dr. Augustínovi Ochabovi. Aj tu robili machinácie, lenže v Stupave nemohli izolovať voličov dvoch volebných táborov tak ako v Skalici. Aj blízkosť Prešporka a Viedne určite zapôsobila na volebnú komisiu. Triedne a národné uvedomovanie sa vtedy medzi stupavskými voličmi Jurigovými už jasne prejavilo. Neboli takí konzervatívni, ako maloroľníci v skalickom volebnom okrese. Pozoruhodné je, že na volebných zástavách Jurigových sa zjavil nápis: " Za tú našu chudobu. " Z toho môžeme usudzovať, že tu nastupuje do volebného boja popri národnom aj prvok sociálny. Juriga po veľkom boji zvíťazil 120 hlasovou väčšinou.
Jeho myšlienky za slovenskú bohoslužbu a za likvidáciu veľkých cirkevných majetkov sa realizovali až po jeho smrti.
Jurigova volebná pieseň z roku 1910 znela takto, uvádzam text:

Stupavská hradská novosklepaná,
drobným šutrom vysypaná,
Jurigovi prichystaná.
On po ňí pujde, ablegát bude.

Doktor Ochaba je ohava
pretože je liberálem
a s Károlyim kamarádem.
Živjo, Juriga,
kričí chudoba.
Nadarmo páni guláš dávate,
naše hlasy zocelené
liberálom za pálené
si nekúpite za nic na svjete.
Darmo žandárú k nám posíláte,
my Jurigu vyvolíme,
jemu vóta odevzdáme,
on nás zastane v Uhorském snemje.

Stupava bola strediskom jedného z volebných obvodov na Záhorí. Na udalosti z tohto obdobia sa pamätali ešte miestni veteráni, ktorí už v posledných rokoch zomreli, posledným zo žijúcich je ešte občan p. František Lachkovič, narod. 3. nov. 1.888. V rozhovore si pamätal miesto stretnutia voličov na lúke za kapličkou do päť domkov, volali ich Fünfhausen. Odtiaľ sa išlo voliť. Ľudová strana volila v dome richtára Jožka Benca.
Podľa spomienok Dra Janka Blahu r. 1906 v Skalici kandidoval Dr. Pavol Blaho proti gr. Wencheimovi. Dr. P. Blaho získal 900 hlasov. - Spomínaný gróf mal kaštiele vo Veľ. Leváročh a Morav - skom Sv. Jáne.-
Jurigovým kortešom bol odvážny a nadaný Ignác Pollák z Vysokej pri Morave. Skladal pre kortešačku pesničky pre Jurigu. Uvádzam jednu z archívu Dra Janka Blahu:

Od Prešporka k Malackám
snívalo sa Ochabám,
že Ochabu zvlá nám.

Ochaba je " čvach ",
pánsky synek bohatý,
nezastal sa Slovači,
nech sa schová do seči.
/ Pozn.: čvach - odrodilec /
Juriga je robotný
syn roľnícky , ne pánsky,
švárny chlapák slovenský.
Kým Ochaba vždy čučal,
náš Juriga bojoval,
slávu Slovákom získal.
Terměte egye meg,
Augustíne, co tu chceš,
nepokúšaj, hýbaj preč !

Zapísané na základe materiálov získaných pri príležitosti návštevy Dra Janka Blahu v nov. 1970 - informácie získal Vojtech Erdélyi, poslanec MNV v Stupave. Majster Janko Blaho bol ochotný a so záujmom venoval sa mojim otázkam o udalostiach z obdobia pred prvou svetovou vojnou. Poskytol mi mnohé informácie. Sľúbil mi dodať jednu fotografiu z volieb roku 1910 v Stupave, kde voliči stáli pod volebnými zástavami na pažiti.

Zasadnutie pléna Miestneho národného výboru
v Stupave dňa 31.októbra 1975.

Podľa plánu práce MNV v Stupave bolo na deň 31. októbra 1975 zvolané plenárne zasadnutie MNV a na jeho programe okrem iného bola aj informatívna správa o situácii na úseku výstavby v Stupave ku dňu 31. októbra 1975. Správu predniesol súdr. Ing Anton Daráš, predseda komisie pre výstavbu pri MNV.

Investičná výstavba.

Na úseku investičnej výstavby prebiehajú práce na výstavbe sídliska / medzi ulicami kpt. Jána Nálepku, Marxovou, Bezručovou a Mlynskou /488 bytových jednotiek, taktiež na rekonštrukcii a prístavbe kotolne pre vykurovanie sídliska, je umiestnená v areáli Cementárne. Do dnešného dňa bola vybudovaná hrubá stavba objektu kotolne a pomocných objektov, taktiež boli dodané kotly a zariadenia pre uvedenú kotolňu.

Doteraz bolo preinvestované na uvedenej akcii 600.000.- Kčs.

Výstavba sídliska pokračuje v rámci plánovaných termínov a k dešnému dňu bola prevedená hrubá stavba 40 bytových jednotiek na Bezručovej ulici. Boli vybudované základy pre objekt 25 bytových jednotiek a v 1. zábere výstavby sídliska boli vybudované inžinierske siete-. Doteraz na výstavbe sídliska bolo preinvestované 1, 760.000.- Kčs.

V mesiaci septembri t.r. bola započatá výstavba predajne potravín dodávateľským spôsobom, ktorú stavbu prevádza Okresný stavebný podnik Pezinok, správa Malacky, K dnešnému dňu na uvedenej stavbe sa prevádzajú práce na betonovaní základov pre uvedený objekt a súčasne prebieha dodávka stenových a stropných panelov na výstavbu. Doteraz bolo na stavbe preinvestované 50.000.- Kčs. Práce pokračujú podľa schváleného harmonogramu. Stavba je situovaná na rohu námestia SNP a Malackej ul.

V rámci investičnej výstavby boli urobené aj povrchové úpravy miestnach komunikácií. Investorom tejto výstavby bol ONV Bratislava - vidiek a dodávateľom stavby Cestné stavby, n.p. Bratislava. Touto formou výstavby urobila sa bezprašná úprava ulíc, a to: Vinohradská, Čulenova, Cintorná a Vinálkova, / pozn. spojnica medzi ul. kpt. J. Nálepku a Marianskou. / Na úseku investičnej výstavby sú doteraz nedoriešené otázky pri výstavbe 22 triednej ZDŠ. Projekty vypracované IPO / Inžiniersko projektová organizácia / školských stavieb nie sú t.č. použiteľné a dodávateľ stavby Pozemné stavby Bratislava, nie je ochotný tieto odsúhlasovať, pretože konštrukčné prvky navrhnuté projektantom t.č. sa nevyrábajú a podľa dokladového materiálu - písomného, ktorý sa nachádza u Pozemných stavieb, nebudú sa vyrábať ani v roku 1976. Ide o nový druh panelov zv. SPIROL - inštalačných, ktoré podľa záznamov a dokladov by mali vyrábať podniky PREFA, Veľké Leváre a PREFA Olomouc. Uvedené zamietavé stanoviská boli oznámené z týchto podnikov. Pri rokovaniach v tejto otázke bola navrhnutá alternatíva riešiť náhradnú konštrukciu a to namiesto panelov SPIROL použiť ako konštrukciu oceľové prvky I nosníky, ktoré by nahradili po statickej stránke pôvodnú konštrukciu. S týmto riešením však generálny dodávateľ Pozemné stavby Bratislava nesúhlasil, pretože ide o limitovaný hutný materiál a Pozemné stavby tento nemajú dodávateľsky zabezpečený. Ďalším riešením, ktoré je v súčasnej dobe v štádiu prejednávaniam je započatie výstavby školy na základe opakovaného projektu a to nie 22 triednej ale len 18 triednej s prípadnou možnosťou prístavby ďalších štyroch tried. Toto riešenie bude prejednávaní dňa 31. októbra 1975 na úrovni ONV Bratislava vidiek, pretože ako investor je povinný v zmysle hospodárskej zmluvy nahradiť náklady za vypracovanie pôvodného projektu pre 22 triednu ZDŠ a súčasne aj

projektu pre 18 triednu ZDŠ.
Na uvedenej akcii bola doteraz vybudovaná transformačná stanica ktorá t.č. ešte nie je v prevádzke.

Individuálna bytová výstavba.
K dnešnému dňu odbor výstavby MNV v Stupave vydal 14 stavebných povolení pre výstavbu rodinných domov. Uvedená výstavba prebieha v súlade so smerným územným plánom a na základe riadne predložených dokladov, ktoré sú nutné k žiadosti o prípustnosti stavby. Od začiatku roku 1975 k dnešnému dňu bolo odovzdaných do užívania 13 domov o počte 17 bytov v rámci individuálnej bytovej výstavby. Je predpoklad ešte do konca roka odovzdať do užívania ďalšie dva rodinné domy. Pre individuálnach stavebníkov bolo v tomto roku vyplatené 215.000.- Kčs na dočasne nenávratné pôžičky zo strany ONV a na cenových vyrovnaniach a príspevkoch za včasné ukončenie stavby rodinných domov 148.000.- Kčs.
Na úseku miestnych komunikácií a účelových komunikácií prevádza sa v súčasnej dobe úprava komunikácie Topoľová alej vo smere na Vačkovú / západne / a to navážkou makadamu. Finančné prostriedky na túto akciu poskytuje ONV Bratislava - vidiek. Uvedená komunikácia bude slúžiť prevažne poľnohospodárskym podnikom JRD / Jednotné roľnícke družstvo /, ŠM / Štátne majetky / a ŠL / Štátne lesy.

Úsek akcie " Z " .
V tomto roku sú v pláne 4 stavby na úseku akcie " Z ". Ide o kúpalisko, ktoré je vo výstavbe od roku 1969 a bude pokračovať výstavba s dokončením vbudúcom roku. Na tejto akcii bolo ku dnešnému dňu prestavané 250.000.- Kčs a vytvorená hodnota diela 415.000.- Kčs, ide o náklady a hodnotu diela v roku 1975.

d

Stavba - detské ihrisko, na tejto akcii bola do dnešného dňa prestavaná suma 10.000.- Kčs a to dodávkou betón. stlpíkov na oplotenie a dodávkou pletiva na oplotenie. V súčasnej dobe zabezpečujú sa mechanizmy na ďalšiu úpravu terénu pre uvedený objekt / detské ihrisko na konci Hviezdoslavovej ul. - v Máste./ Plynofikácia ulíc - táto bola urobená na ul. Kalvárskej. Vypracovaná bola projektová dokumentácia pre ul. 4. apríla, jej realizácia sa uskutoční v novembri t.r. Vypracovanie projektovej dokumentácie pre ul. Cintorín je v štádiu vyjednávania. Na uvedených akciách bolo prestavané 18.000.- Kčs a vytvorená hodnota diela 45.000.- Kčs.

Letné kino - uvedená výstavba je v štádiu hrubej stavby, pretože došlo došlo k zmene projektu a je nutné t.č. dokončiť zabetónovanie panelov podkladných betónov a podesty pre shhodisko. Doteraz bolo preinvestované na tejto akcii 31.000.- Kčs a vytvorená hodnota diela 51.000.- Kčs.

V neinvestičnej časti akcie " Z " boli urobené práce hlavne na údržbe verejných priestranstiev, trávnikov, parkov. Bolo vybudované 180 m2 chodníkov z dláždic, bolo upravených 48 rodinných domov a taktiež 300 m2 štvrkových ciest.

V rámci údržby bola urobená fasádna úprava na objekte MNV. Taktiže ďalšie stupavské podniky - SLOVLIK, ŠM, ŠL a ďalšie robili údržbu a opravy vo svojich prevádzkach.

K uvedenej správe predsedu komisie pre výstavbu bola aj diskusia. Medziiným bolo navrhnuté, aby projekty významných stavieb / obytných i verejných zariadení / boli pred začatím zverejhené na vhodných miestach, tiež jednotlivé stavby nech sú označené tabuľami so základnými informáciami, ktoré verejnosť zaujímajú. Informáciu o stavbe ZDŠ doplnil podpredseda MNV súdr. Dr. Vojtech Mader, ktorý vo veci rokoval s predsedom vlády SSR súdr. D. Petrom Colotkom.

Stupava 23. februára 1976

Vážený

Slovenský ústav pamiatkovej starostlivosti
a ochrany prírody

B r a t i s l a v a ,

H r a d .

Dovoľujem si Vás upozorniť na nasledovné:

Už niekoľko rokov hovoríme v Stupave a so známymi aj v Borinke o zaujímavých umeleckých pamiatkach, resp. zvyškoch pamiatok na Pajštúnskom hrade. Ide o sedem kusov zachovalých renesančných konzol, ktoré sú ozdobou zrúcaniu hradu. Ich osud je však nateraz neistý. Podľa všetkého bolo ich pôvodne deväť, sedem ich zostalo, dve chýbajú. Ak má tých sedem konzol tam zostať, bude treba sa postarať o ich upevnenie, aby sa nezrútili. Terajší turisti často nešetrne sa správajú - a niet záruky, že jedna z nich sa v krátkom čase nezrúti. Bola by to škoda.

Nazdávam sa, že jedna z dvoch chýbajúcich sa nachádza v Stupave, je zakopaná pri vchode do jedného dvora na ul. Ferdiša Kostku. Po rozhovore s majiteľom, ktorý má porozumenie vzdaľsa tejto ozdoby, bolo by možné dopraviť ju naspäť na hrad a upevniť ju na pôvodnom mieste. Tým by sa zvýšil počet konzol na osem.

Pajštúnsky hrad je cieľom mnohých turistov, spomínané sochárske práce / groteskné figúry / sú umeleckou hodnotou, ktorá okrem prírody láka mnohých záujemcov. Stojí za to, aby sa im venovala pozornosť.

Pretože doteraz o veci sa nezmienil ani MNV v Borinke ani MNV v Stupave, považujem túto formu za vhodnú, aby som Vás na vec upozornil.

Práci česť!

Vojtech Erdélyi,
zást. riaditeľa ZDŠ
a tajomník školskej a kult.
komisie pri MNV v Stupave

S p r á v a

o činnosti a hospodárení Miestneho národného výboru a Domovej správy za rok 1975.

Správa bola spracovaná v zmysle plánu práce a bola vyhotovená z podkladov komplexného rozboru MNV za rok 1975. Bola prerokovaná v komisii finančno-plánovacej, v rade MNV a je predmetom rokovania plenárneho zasadnutia MNV dňa 20. februára 1976.

Správu predkladá: komisia finančno - plánovacia. Spracoval: František Král, predseda finančno-plánovacej komisie MNV.

Vážení poslanci, súdružky a súdruhovia, vážení hostia!

Keď bilancujeme výsledky práce MNV za obdobie minulého roka, treba sa zamyslieť, ako sa nám darilo realizovať zámery XIV. zjazdu KSČ rozpracované na pomery našej obce.

Takýto prístup je potrebný už aj preto, že dnes uzatvárame obdobie päťročnice / pozn. piaty 5RP / a tiež obdobie plnenia volebného programu.

Z tohoto hľadiska pristupujeme k celkovému hodnoteniu kriticky, aby sme z dobre vykonanej práce preniesli skúsenosti do ďalšieho obdobia, Súčasne však, aby sme sa poučili a vyvyrovali chýb a zabezpečili tak plynulý nástup do prvého roku šiestej päťročnice, ktorý sa stane základom úspešnej práce všetkých orgánov MNV. Dnes, keď sú nám známe výsledky dynamického rozvoja ekonomiky v našom národnom hospodárstve a tým splnenie hlavných zámerov politiky stanovenej XIV. zjazdom KSČ, ktorej cieľom bolo a pre nasledujúce obdobie zostáva naďalej zabezpečovať v súlade so socialistickým spôsobom života sústavné uspokojovanie rastúcich hmotných a kultúrnych potrieb obyvateľstva a upevňovanie životných istôt pracujúcich, môžeme konštatovať, že aj my sme svojím dielom prispeli k celkovému úspechu, keď po celú dobu piateje päťročnice sme pracovali s rozpočtom hospodárne a plánovite sme vytvárali hodnoty úmerné možnostiam našej obce.

Správa čerpá z podkladov o činnosti a hospodárení MNV a DS za rok 1975. Uvedené organizácie prehodnotili svoju činnosť za minulý rok a po podrobnej analýze prijali opatrenia, ktoré boli predmetom rokovania komplexných rozborov na ich úrovniach. Súhrn týchto výsledkov ako aj celkový pohľad na prácu všetkých orgánov MNV v uplynulom roku tvorí podstatu tejto správy, ktorej obsahom je:

1. Základná charakteristika rozvoja obce / Stupavy /
2. Politicko - organizačná činnosti M N V
3. Rozbor plnenia rozpočtu M N V
4. Návrh na finančné vysporiadanie
5. Rozbor plnenia úloh v organizáciách podriadených M N V
6. Návrh opatrení.

1. Základná charakteristika rozvoja obce.

Naša obec, ako prímestská priemyselno-poľnohospodárska oblasť, ktorá svojou polohou v bezprostrednej blízkosti hlavného mesta SSR Bratislavy tvorí jednak prirodzený zdroj pracovných síl, keď 45 % pracovníkov v produktívnom veku pracuje v Bratislave, je súčasne zásobárňou poľnohospodárskymi výrobkami, ktoré dorábajú 3 poľnohospodárske podniky.

Priemyselný charakter vytvárajú podniky Cementáreň, SLOVLIK, Závod inžinierskej prefabrikácie, AVANA, výrobné družstvo, prevádzkárne podniku MH / Miestne hospodárstvo /, KS / Komunálne služby, Štátne lesy.

V obci má sídlo 14 podnikov a závodov, ktoré zamestnávajú celkom 2.403 pracovníkov, čo je o 36 viac ako v roku 1974-.

K 31. dec. 1975 mala naša obec celkom 7.372 občanov. Je to oproti minulému roku viac o 125 občanov. V priebehu roka sa narodilo 155 detí a zomrelo 119 občanov. Prirodzený prírastok činí 36 občanov.

Do obce sa prisťahovalo 284 občanov a odsťahovalo 195 občanov. Základná vybavenosť obce sa v podstate oproti roku 1974 nezmenila. Započalo sa výstavbou sídliska, no, vo výstavbe novej Základnej deväťročnej školy sa započne až v tomto roku - / 1976. / Túto problematiku bližšie rozvediem v politicko - organizačnej činnosti MNV.

Pokiaľ ide o obchodnú sieť obce, ako súčasť základnej vybavenosti obce, musíme aj naďalej konštatovať, že najmä z hľadiska priestorov, nezaznamenala vzostup. Započalo sa výstavbou samoobsluhy v lokalite autobusovej stanice, stavba však bude slúžiť svojmu účelu až v tomto roku.

Ďalej, napriek projektovej pripravenosti, ale pre nedostatok investičných stavebných limitov nemôžu započať s výstavbou podniky Domáce potreby, Drobný tovar a Drogérie. Táto situácia pretvráva predbežne aj v tomto roku.

Treba kriticky povedať, že práce na zlepšenie základnej vybavenosti v obci nie sú v súlade s potrebami našich občanov. Napriek tomu, že sme v roku 1974 úpravou staršieho domu dali do prevádzky III. Materskú školu, je v obci nedostatok miest a požiadavky mladých rodičov nemôžu byť ani zďaleka uspokojené. Napriek úsiliu MNV o vybudovanie ďalšej MŠ a jaslí zo združených prostriedkov podnikov sa v priebehu minulého roku výstavba neuskutočnila.

V úsilí však nepoľavíme a v tomto roku budeme hľadať ďalšie možnosti riešenia.

V oblasti služieb poskytovaných podnikom RaJ / Reštavrácie a jedálne / sú chronické nedostatky v kultúrnosti predaja, nehovoriac už o ich umiestnení v podstate v nevyhovujúcich priestoroch, kde napríklad sociálne zariadenia sú v takom stave, že prísna kontrola zo strany hygienika by ich musela zatvoriť.

Sú tu aj ďalšie problémy, ako nedostatok priestorov pre záujmové krúžky mládeže v Závodnom klube Cementár, nevyhovujúce priestory MĽK / knižnice /, nedostatok priestorov - telocvični na prevádzanie masovej telovýchovy tak presadzovanej po úspešnej spartakiáde.

Napriek relatívne dobrým výsledkom nesmieme sa uspokojiť s daným stavom a MNV už v tomto roku a najmä v ďalších rokoch šiestej päťročnice musí vyvinúť maximálne úsilie a energicky sa postaviť za riešenie týchto problémov.

Vážení poslanci, s radosťou môžeme konštatovať, že všetky ťažiskové podniky a závody v obci si plánované úlohy v roku 1975 splnili.

2. Politicko - organizačná činnosť:

Práca a činnosť Miestneho národného výboru.

MNV vStupave má 42 poslancov. Dvaja poslanci sa odsťahovali z obce. Toho času prácu a činnosť MNV zabezpečuje 39 poslancov. Rada MNV má 11 členov, ďalej pri MNV pracuje 6 komisií, Výbor ľudovej kontroly a Zbor pre občianske záležitosti. Ďalej na politicko - verejnej práci v obci sa podielajú i ďalšie organizácie a zložky NF / Národného frontu / v počte 14. Činnosť orgánov MNV i komisií vrátane Výboru ľudovej kontroly a Zboru pre občianske záležitosti bola v roku 1975 dobrá, orgány MNV i komisie vrátane ostatných pomocných orgánov pracovali na úrovni úloh, ktoré MNV v roku 1975 zabezpečoval a plnil.

Celková činnosť MNV i jeho pokocných orgánov bola zameraná a uskutočňovaná na základe plánu práce úloh, ktoré vyplývajú z uznesení vlastných orgánov ako Rady a Pléna MNV a tiež úloh, ktoré vyplývali z uznesení vyšších politických a štátnych orgánov.

Schôdze Rady MNV uskutočňovali sa podľa plánu práce každých

14 dní. Za rok 1975 bolo uskutočnených 26 zasadnutí Rady MNV. Plenárne schôdze MNV konali sa podľa plánu práce každo dva mesiace. Za rok 1975 bolo uskutočnených 6 plenárnych zasadnutí. Účasť členov Rady na schôdzkach Rady MNV bola dobrá - 89%. Účasť poslancov na zasadnutí pléna MNV činila 80 %. Účasť poslancov možno hodnotiť kladne. Tiež kladne možno hodnotiť aktivitu prevažnej väčšiny poslancov , ich činnosť i prácu v jednotlivých komisiách i aktivitu na zasadaní orgánov či už Rady alebo Pléna MNV. Svojím vystupovaním i angažovanosťou sa za úlohy ajtívne sa podielali na zabezpečovaní a plnení úloh, ktoré v priebehu roka 1975 MNV plnil.

Jedným zo základných kritérií hodnotenia práce MNV he životná úroveň, rozvoj a perspektíva obce.

Životná úroveň.

Životná úroveň občanov obce je vysoká. Dôkazom toho je vybavenosť domácností, finančné a materiálne zabezpečenie rodín ako aj skutočnosť, že v obci je 15 podnikov a závodov a v susedstve obce je hlavné mesto Slovenska - Bratislava, čo vytvára priaznivé podmienky pre zamstnanosť nášho obyvateľstva a tak i možnosť neustáleho materiálneho zabezpečenia a zvyšovania životnej úrovne obyvateľstva.

Maloobchodný obrat v predajnaich v našej obci činil za rok 1975 celkom 70,616.706.- Kčs. Oproti roku 1974 je vyšší o 268.767.- Kčs. Z celkového obratu predajní v predajniach RaJ / Reštaurácie a jedálne / bol obrat za rok 1975 - 9,419.000.- Kčs. - Služby obyvateľstvu zabezpečuje Okresný podnik komunálnych služieb v Pezinku prostredníctvom svojich prevádzok v Stupave. Ďalej služby obyvateľstvu poskytuje i OPMP / okresný podnik miestneho priemyslu / Modra prostredníctvom troch prevádzok so sídlom v Stupave.

Objem vkladov v miestnej pobočke Štátnej sporiteľne činil 53,562,000.- Kčs, prírastok oproti roku 1974 je 5.871.-Kčs. Naši občania vlastnia 1.644 televízorov z toho 4 farebné, 419 osobných automobilov, Oproti roku 1974 je vo všetkom prírastok, čo jasne dokumentuje neustály rast životnej úrovne našich občanov. Výška vyplatených dôchodkov činí za rok 1975 946,201.- Kčs pri počte dôchodkov 1.201.

Kultéurne potreby občanov občanov zabezpečuje sa prostredníctvom ZK Cementár, kde okrem filmových predstavení sa usporiadúvajú rôzne kultúrne podujatia, ktoré organizuje ZK Cementár v súčinnosti so školskou a kultúrnou komisiou pri MNV. Všetka činnosť na úseku kultúrne výchovnej činnosti sa uskutočňuje v súlade s jednotným plánom politicko výchovnej a kultúrnej činnosti schváleného Radou MNV a komisiou pre školstvo a kultúru pri Miestnom národnom výbore.

Pri tomto komplexnom hodnotení žiada sa povedať, že ani v priebehu minulého roku nedosiahlo sa jednotného stanoviska zo strany podnikov o novom štatúte tohoto kultúrneho zariadenia, ktoré plní funkciu celospoločenskú a teda funkciu celoobecného kultúrneho zariadenia.

Takýto prístup k veci len brzdí celkový vývoj aj v tejto oblasti, nakoľko už viac rokov je vypracovaná štúdia na rozšírenie, resp. rekonštrukciu kultúrneho domu.

Treba však vidieť, že takéžo náročné podujatie môže sa uskutočniť, až bude vytvorená pevná základňa spájajúca všetkých zainteresovaných v Miestnom národnom výbore.

Zdravotnú starostlivosť v obci zabezpečuje trojobvodové Zdravotné stredisko. Služby vtomto zariadení sa oproti predchádzajúcemu roku roku zlepšili tým, že bol daný do prevádzky röntgen a bolo obsadené miesto 3. obvodného lekára.

Nedostatkom však zostáva i naďalej tá skutočnosť, že sanitky sú centralizované pri OÚNZ a nie pri zdravotných strediskách.

Rozvoj a perspektíva obce.

Miestny národný výbor spravuje majetok vhodnote 24,580.900.- Kčs. Domová správa v roku 1975 spravovala a obhospodárovala 42 domov so 169 bytovými jednotkami a 15 nebytovými jednotkami v hodnote 17,419.200.- Kčs. V priebehu roku 1975 pričinením MNV, závodov a občanov i za pomoci vyšších orgánov vybudovali sa v obci značné hodnoty.

Na úseku miestnych komunikácií bola prevedená úprava bezprašná na uliciach: Cintorná, Vinohradská, Krátka, Šmeralova a Vyhnálkova. Uvedené práce boli dodané podnikom Cestné stavby, n.p. v celkovej hodnote 500.000.- Kčs

V roku 1975 bolo definitívne započaté s výstavbou bytov v rámci sídliska / vedľa Bezručovej ulice / a to prvého záberu výstavby. Výstavba pokračuje aj v ďalších rokoch. Do užívania občanov bolo odovzdaných 18 bytov v rodinných domoch a 10 bytových jednotiek ŠM Stupava. Našim občanom ako podpora pri výstavbe rodinných domov bolo poskytnuté na pôžičkách zo strany štátu 255.000.- Kčs a na cenových vyrovnaniach a príspevkoch za včasné dokončenie výstavby rodinných domov suma 184.000.- Kčs.

V roku 1975 bolo vydaných 17 stavebných povolení.

V investičnej výstavbe prevládala podniková výstavba a to/: Sklady a dielne podniku Elektrovod, výstavba študijného strediska Domu techniky, Sklady Družstevného zásobovacieho podniku, administratívna budova Ovocinárskeho štátneho majetku Stupava. - Ako bolo už uvedené, započalo sa s výstavbou predajne potravín pri autobusovej stanici na rohu námestia SNP a Malackej ulice.

V spolupráci s útvarom hlavného architekta okresu Bratislava-vidiek bol vypracovaný zoznam stavebných pozemkov pre IBV / individuálna bytová výstavba /, ktorý bol Radou ONV Bratislava-vidiek schválený.

V správe z roku 1974 sme konštatovali, že výstavba novej Základnej deväťročnej školy bola započatá v decembri t.r. privezením transformátora. Bolo to skutočne len formálne začatie a trvalo celý minulý rok, aby úsilie MNV sa stalo skutočnosťou. Pracnosť a úskalia na zvládnutie tejto úlohy všetci poznáte z rokovaní plenárnych zasadaní MNV z minulého roka. Dnes môžeme konštatovať, že základné nedostatky boli prekonané a nič by nemalo brániť tomu, aby sa s výstavbou ZDŠ v tomto roku započalo.

MNV vychádzajúc z potrieb občanov v obci zabezpečoval započatie výstavby rozšírenia zdrojov pre prívod pitnej vody. V tomto smere sa budú zabezpečovať úlohy aj v tomto roku.

V akcii " Z " sa pokračovalo na stavbe kúpaliska, resp. jeho hrubom dokončení.

Ďalej bola vybudovaná podstatná časť letného kina.

Zabezpečil sa materiál na plynofikáciu ulice 4. apríla v obci.

Akcia výstavby detského ihriska bola plnená len čiastočne, keď bol zaobstaraný materiál na jeho oplotenie / na konci Hviezdoslavovej ulice. /

Rozpočet Miestneho národného výboru.

U vlastných príjmov nenastala oproti roku 1974 podstatnejšia zmena. Zvýšené boli odvody Domovej správy z odpisov ZP a odvody z objemu miezd. Komentár k plneniu je v prílohe k tabuľkovej časti rozboru, Nerozpočtované - doplnkové príjmy sú oproti roku 1974 znížené tým. že sú znížené sankčné poplatky odvádzané do rozpočtu miestnymi podnikmi, hlavne Stupavskou cementárňou cestou ONV za znečisťovanie ovzdušia. Prašnosť je znížená vdôsledku

úpravy - prislušného technického zariadenia.
Výdavky boli oproti roku 1974 znížené v pláne hlavne na kapitole 14 - školstvo, kde bola úhrada na údržbu školských budov riešená mimoriadnou dotáciou.
Na akcii " Z " je pre rok 1975 nižší plán oproti roku 1974, čo sa prejavuje aj v plnení. Nepoužitie dotácie na údržbu školských budovako aj neplnenie ankcii"Z" je oddôvodnené v prílohe v tabuľkovej časti. Prekročenie výdavkov hlavne na kapit. 19 - Vnútorná správa je komentované taktiež v prílohe tabuľkovej časti.
Finančný vzťah k štátnemu rozpočtu.
Finančný vzťah k rozpočtu MNV bol upravený sumou 1,367.000.- Kčs, ktorého výška bola v priebehu roka úpravou mzdových prostriedkov na kapit. 39 - Miestne hospodárstvo znížená o 5.000.- Kčs. Mimoriadna dotácia bola poskytnutá pre ZDŠ na údržbu budov.sumou 410.000.- Kčs a pre Jasle - Materská škola 90.000.- Kčs. Táto nebola v celej výške použitá, rozdiel 208.000.- Kčs bol vrátený na účet ONV. Zdôvodnenie je v prílohe k tabuľkovej časti plnenia rozpočtu.
Refundované z rozpočtu ONV boli uskutočnené výdavky na kapit. 10 - Doprava na údržbu miestnych komunikácií a na kapit. 19.- Vnútorná správa na zakúpenie písacieho stroja. Nedošlo k refundácii výdavkov na údržbe budovy MNV, čo je oddôvodnené taktiež v komentári k plneniu.
Zapájanie vlastných prostriedkov na rozvoj hospodárstva.
Z vlastných prostriedkov FRR bolo zapojené na akciu "Z" celkom 474.000.- Kčs. Príspevok ZK - Cementár na činnosť 30.000.- Kčs. Príspevky spoločenským organizáciám na činnosť 30.000.- Kčs. Údržba budovy MNV 40.000.- Kčs a na rôzne náhodilé výdavky 10.600.- Kčs.
Rozbor plnenia rozpočtu:

Z podkladov, ktoré ste obdržali, môžeme konštatovať, že rozpočet MNV za minulý rok bol aktívny, keď príijmová časť bola splnená na 148 % a dosiahla čiastku 3,677.78,47.-Kčs

Napriek tomu výdavky boli splnené na 128,5 % v absolutnej výške 3,173.853,58 Kčs, čím sa dosiahol priaznivý výsledok hospodárenia zostatkom 503.242,89 Kčs.

Plnenie jednotlivých kapitol nebude, komentovať. Máte cih pred sebou na Vaše dotazy, či pripomienky odpvie vedúci odboru s. Štefan Horecký.

V príjmovej časti

ONV poskytol v priebehu roku mimoriadnu dotáciu na údržbu budov ZDŠ 410.000.- Kčs a pre MŠ-DJ 90C000.- Kčs, spolu 500.000.- Kčs Z tejto čiastky bolo použité len 212.000.- Kčs, ktoré sú premietnuté v príjmovej časti. Zbytok 288.000.- Kčs bol vrátený ONV, pretože škola nemohla zabezpečiť dodávateľa.

Ostatné rozpočtované príjmy v príjmovej časti uvedené ako ostatné položky vo výške 358.753,82 Kčs pozostávajú:

1 - Miestne poplatky		4.600.- Kčs
2 - Pokuty uložené podľa zák. 60/61 Zb.		14.090.- Kčs
3 - Náhodilé príjmy		172.- Kčs
4 - Sankčné poplatky		322.390,32 Kčs
5 - 50 % ceny z predaja domov		24.767,50 Kčs
6 - Úroky z bankových účtov		4,734.- Kčs
	spolu	358.753,82 Kčs

Prevody vlastných prostriedkov FRR uskutočnené v priebehu roka posilnili rozpočet a súčasne sa objavili vo výdavkovej časti vo výške 584.000.- Kčs z toho na financovanie akcie "Z" 474.000.- Kčs, príspevok ZK na činnosť 30.000.- Kčsm príspevky spoločenským organizáciám 30.000.- Kčs a na údržbu budovy MNV 40.000.-Kčs.

Vo výdavkovej časti

chcem poukázať na plnenie výdavkov na kapit. 10 - Doprava na 77%, napriek tomu, že plnenie bolo podstatne vyššie. Stalo sa to tým,

že náklady na úpravu miestnych komunikácií preplatil priamo ONV z vlastného fondu rezerv a rozvoja vo výške 100.000.- Kčs. Prekročenie výdavkov na kapit. 19 - Vnútorná správa na 228 % nastalo tak, že prísľub z ONV refundovať náklady na úpravu budovy MNV / fasáda, podlahy a i. / vo výške 100.000.- Kčs nemohla byť v stanovenom čase uplatnená pre náhle ochorenie vedúceho odboru a tieto prostriedky išli na ťarchu rozpočtu MNV.

Na kapitole 39 - Miestne hospodárstvo:

Podstatná časť výdavku tvorí dotácia Domovej správy na kytie plánovanej straty. Táto bola poukázaná v plánovanej výške. V dostatočnej miere sa však neplní čerpanie na úpravu smetiska, skrášľovanie obce / neboli dodané v celom rozsahu plánované okrasné kríky / najmä nie je čerpaný plánovaný mzdový fond na úseku skrášľovania a udržovania čistoty obce pre nedostatok pracovníkov.

Rozbor plnenia úloh v organizáciách podriadených MNV.

Domová správa pri MNV v Stupave.

Domová správa je organizácia s plánovanou stratou. Finančné prostriedky má zabezpečené v rozpočte MNV. Tieto v roku 1975 neboli použité v plnej výške v dôsledku nedostatku dodávateľov. Menšie opravy sú zabezpečované vlastnými údržbármi. Plán opráv bol 525.000.- Kčs a plnenie je 384.000.- Kčs. Neplnenie sa prejavuje celý rok. Touto situáciu sa zaoberala Finančno-plán. komisia, opatrenia urobila rada MNV v súčinnosti vedúceho úseku Okresného podniku komun. služieb, napriek tomu sa plnenie len čiastočne zlepšilo.

Počet pracovníkov bol po celý rok stabilizovaný v rámci plánovaného počtu.Mzdové prostriedky boli čerpané v rámci plánu.

Z celkového plánu tržieb vo výške 600.000.- Kčs bolo splnené 571.221.- Kčs, čo nastalo tým, že v dôsledku integrácie DS Stupava s DS Malckyneboli koncom roka 1975 vyúčtované náklady na

kúrenie na 4. štvrťrok 1975. Toto zúčtovanie bude urobené v 1. štvrťroku 1976.

Hodnota bytového fondu bola znížená o 1,337.000.- Kčs v dôsledku bezodplatného odovzdania budovy socialistickým podnikom. Ide o schátalý majetok a jeho oprava by si vyžiadala značné náklady, bola by nerentabilná.

Plánovaná starta vo výške 760.000.- Kčs, skutočnosť 510.600.- Kčs, čo nastalo neplnením nákladov na údržbu bytového fondu.

Návrh opatrení:

A - Plnenie opatrení komplexného rozboru hospodárenia MNV za rok 1974 boli splnené čiastkove.

B - Prijaté opatrenia vyplývajúce z komplexného rozboru hospodárenia MNV v Štupave v roku 1975:

1. V príjmovej časti zabezpečiť plnenie všetkých druhov daní a poplatkov, najmä dane z príjmov obyvateľstva a dane poľnohospodárskej.

2. Vo výdavkovej časti zabezpeči"t započatie prác na schválených akciách "Z" v skorých jarných mesiacoch, priebeh týchto prác sledovať a sústavne vyhodnocovať.

3. Po rozdelení fondu rezerv a rozvoja sledovať cestou finančno-plánovacej komisie jeho používanie a dbať, aby tento bol použitý len na schválené akcie.

4. Osobitne sledovať uskutočňovanie výdavkov na kapit. 19 - Vnútorná správa hlavne u záväzných limitov a v prípade potreby včas urobiť potrebné opatrenia v súčinnosti s nadriadeným orgánom.

Zodpovedná: predseda MNV, predseda fin.-plán komisie a účtovník MNV.

Odhalenie pamätnej tabule
na priečelí budovy MNV v S t u p a v e .

S iniciatívnym návrhom odhaliť pamätnú tabuľu pri príležitosti päťdesiateho výročia založenia MO KSČ v Stupave a tiež päťdesiateho výročia návštevy súdruha Klementa Gottwalda v MO KSČ v Stupave prišiel ešte na jar roku 1975 súdruh Pavol Š t e f a pracovník ÚV KSS v Bratislave. Ako rodák stupavský a predtým aj robotník v Stupave spolupracoval s mnohými stupavskými komunistami. Pri rozhovoroch s nimi o vzniku a začiatkoch činnosti MO KSČ - Bunka Lenin v Stupave, najstarší súdruhovia spomínali na návštevu súdruha Klementa Gottwalda v tunajšej MO KSČ v roku 1925. Táto spomienka bola podnetom k tomu, aby pri príležitosti 50. výročia založenia MO KSČ a 50. výročia návštevy súdruha Klementa Gottwalda v Stupave bola tu odhalená pamätná tabuľa, ktorá by pripomínala tieto významné udalosti v Stupave.
Po overení týchto spomienok a informácií, funkcionári Dedinskej organizácie KSS v Stupave rozhodli sa návrh aj realizovať.
DO KSS v spolupráci s Miestnym národným výborom zabezpečili mramorovú tabuľu, navrhnutý bol text na pamätnú tabuľu, práca bola zadaná kamenárstvu v miestnych komunálnych službách.
Už 19. novembra boli doručené pozvánky predstaviteľom závodov, úradov, škôl, spoločenských organizácií a jednotlivcom s nasledujúcim textom: Pozvánka - DO Komunistickej strany Slovenska a Národný front v Stupave Vás touto cestou pozývajú na sláv - nostné odhalenie pamätnej tabule s. Klementovi Gottwaldovi z príležitosti 50. výročia založenia KSČ - Bunka Lenin v našej obci. Slávnostný akt odhalenia bude prevedený dňa 23. XI. 1975 o 11, 00 hodine pred budovou Miestneho národného výboru.
Neradovič Štefan, v,r,, predseda DO KSS a Martinkovič Jozef, v. r., predseda NF.

Už v sobotu dňa 22. novembra prípravy boli zakončené a mramorová pamätná tabuľa bola inštalovaná na pravej strane priečelia budovy MNV. V nedeľu predpoludním viedla pamätnej tabule bola umiestená aj zástava straníckej organizácie z najstaršieobdobia, na ktorej je ešte čitateľný nápis Bunka Lenin Stupava. Na stožiaroch pred budovou viali štátne zástavy ČSSR a ZSSR. V nedeľu predpoludním o pol jedenástej schádzali sa účastníci slávnosti v budove MNV, pretože vonku bolo chladno, bol mrazivý deň s napadnutým snehom-. Medzi prítomnými boli zástupcovia Dedinskej organizácie KSS: súdr. Štefan Neradovič, súdr. Jozef Mader, súdr. J. Šembera, súdr. J. Bobák, súdr. Štefan Sopúšek, súdr. Jozef Daráš, ako členovia výboru DO KSS. Za Okresný výbor KSS bol prítomný súdr. Ondrej Kvaka, za MV KSS v Stupave súdr. inž. Alexander Hasoň, za Miestny národný výbor a MV NF súdr. Jozef Martinkovič.

Zo zakladajúcich a starých členov DO KSS boli prítomní nasledujúci: súdr. Štefan Knotek, narodený dňa 15. sept. 1.895, súdr. Anton Haršáni, narod. r. 1902, súdr. J. Hajzoch, narod. roku 1.899, súdr. Jozef Pecha, narod. roku 1904, súdr. Ján Kovačovský, narod. r. 1.899, súdr. Albert Maroš, narod. r. 1906, zo starších členov DO KSS boli prítomní súdr. Karol Šindelár, súdr. Arnold Jánoš, prvý z nich bývalý funkcionár, predseda Okresného národného výboru okresu Bratislava vidiek, druhý z nich bývalý predseda Miestneho národného výboru v Stupave. Okrem uvedených boli tu prítomní zástupcovia miestnych závodov, súdr. Jozef Talač, riaditeľ Cementárne n.p. v Stupave, preds. ZO KSS v Cementárni s. Imrich Velčický, riaditeľ ZDŠ súdr. M. Matlovič, poslanci MNV, funkcionári a pracovníci MNV, zástupcovia spoločenských organizácií združených v MV NF.

Slávnosť odhalenia pamätnej tabule začala sa o 11, 00 hod.

na úvod odznela Internacionála. Slávnosť odhalenia pamätnej tabule otvoril predseda MNV a MV NF súdruh Jozef Martinkovič týmto prejavom: Vážení občania, súdružky a súdruhovia, milá mládež, v dnešný deň, v deň výročia nedožitých 79. narodenín nášho prvého robotníckeho prezidenta súrd. Klementa Gottwalda, schádzame sa na tomto miestnom slávnostnom podujatí, aby sme si pripomenuli niektoré udalosti z čias buržoáznej Československej republiky, z čias boja robotníckej triedy Československa za lepší život pracujúcich v našej vlasti.

Polstoročie uplynulo odvtedy, keď aj v Stupave bola založená Miestna organizácia KSČ, zvaná Bunka Lenin, čím zakladatelia Miestnej organizácie zvýraznili revolučné, pokrokové, marx - leninské zameranie činnosti Miestnej organizácie KSČ.

V začiatkoch činnosti v Miestnej organizácii opierali sa tunajší súdruhovia o pomoc popredných straníckych pracovníkov a funkcionárov vyšších zložiek KSČ, ktorí do Stupavy prichádzali poradiť a pomáhať miestnym funkcionárom a členom KSČ v ich práci. V priebehu rokov, práce i boja boli v Stupave spomínaní tí súdruhovia, ktorí častejšie navštívili Stupavu, ako súdruh Marek Čulen, súdruh Štefan Major a iní.

Menej však boli spomínaní tí súdruhovia, významní pracovníci komunistického hnutia, ktorí ojedinele zavítali na pracovné návštevy do MO KSČ v Stupave.-

Vďaka archívnym dokumentom i žijúcim pamätníkom, súdruhom zakladateľom MO KSČ bolo zistené a dokázané, že v týchto začiatkoch činnosti MO KSČ navštívil Miestnu organizáciu KSČ - Bunka Lenin v Stupave aj súdruh Klement Gottwald, aby ako aktívny organizátor a pracovník KSČ pomohol miestnym funkcionárom a členstvu v ich zodpovednej a vážnej práci úspešne rozvíjať činnosť v Stupave a na jej okolí.

Pracovné návštevy uvedených súdruhov priaznivo ovplyvňovali prácu stupavskej organizácie strany.
Dovoľte, aby som z poverenia DO KSS a v mene MV Národného frontu a spoločenských organizácií združených v NF v Stupave pri príležitosti tejto miestnej slávnosti, keď na 50. výročie návštevy súdruha Klementa Gottwalda a v roku päťdesiateho výzaloženia MO Komunistickej strany - Bunka Lenin v Stupave odhalíme pamätnú tabuľu, ktorá bude dokumentom slávnych revolučných tradícií miestneho proletariátu, - Vás všetkých srdečne privítal.
Slávnostný prejav pri tejto príležitosti povie súdruh Štefan Neradovič, predseda Dedinskej organizácie KSS v Stupave. Prosím ho, aby sa ujal slova.
Predseda DO KSS súdr. Štefan Neradovič povedal:
Vážené slávnostné zhromaždenie. Dnešný deň pre pracujúcich v Stupave je dňom slávnostným. V roku 1925, kedy bola založená organizácia komunistickej strany v Stupave, súdruh Klement Gottwald sa zúčastnil tu na stranícke schôdzke. Od toho času uplynulo už 50 rokov. Polstoročie v histórii národa je nepatrný zlomok času, avšak za 50 rokov, t.j. od roku 1925 podnes, prešla naša spoločnosť premenami veľkého historického významu. Robotnícka trieda pod vedením komunistickej strany, spolu s pracujúcim ľudom dobyla politickú moc, odstránila vykorisťovanie človeka človekom a buduje novú socialistickú spoločnosť. Pri dnešnom slávnostnom odhalení pamätnej tabule v deň 79. nedožitých narodenín súdruha Klementa Gottwalda pripomeňme si niektoré údaje z jeho života.
Súdruh Klement Gottwald je sporne najvýznamnejším z vodcov Komunistickej strany Československa v celej jej doterajšej histórii. Bol popredným predstaviteľom medzinárodného komunistické-

ho hnutia. Právom možno o ňom povedať, že venoval celý svoj život zápasu za uskutočnenie nových veľkých životných cieľov českého a slovenského národa. Dlhé roky viedol náš pracujúci ľud v boji za zvrhnutie kapitalistického vykorisťovateľského spoločenského poriadku. Stál v čele strany a štátu v ťažkých povojnových rokoch. Činnosť súdruha Klementa Gottwalda sa stáva neoddeliteľnou súčasťou histórie našich národov v ich ťažkom zápase za svoju existenciu, ako aj pri kladení základov budovania socialistickej spoločnosti. Ušľachtilý život súdruha Klementa Gottwalda, veľkého revolucionára, potvrdzuje správnosť zásad marxistickej teórie aj o úlohe osobnosti v dejinách. Marxisti vždy zdôrazňovali, že historické udalosti a predovšetkým zvraty, ktoré viedli k zmenám celého spoločenského systému, sú dielom ľudových más a súčasne plne uznávali i významné miesto vodcov pracujúceho ľudu, popredných predstaviteľov pokrokových tried a revolučných politických strán. Lenin povedal: Žiadna trieda v dejinách nedosiahla moc, ak nevydala zo svojho stredu svojich politických vodcov, svojich vyspelých predstaviteľov, schopných organizovať hnutie a toto riadiť.

Súdruh Klement Gottwald už od svojej mladosti pracoval veľmi aktívne v radoch KSČ. Jeho politický profil sa prejavil v prvej polovici dvadsiatych rokoch, keď pôsobil na Slovensku ako redaktor komunistických časopisov. Súdruh Gottwald bol neustále v styku s pracujúcimi a mal preto možnosť všestranne a hlboko zoznámiť sa s ťažkými životnými podmienkami slovenského pracujúceho ľudu. Súdr. Klement Gottwald zohral rozhodujúcu úlohu aby KSČ dostala revolučný charakter, pri obrane princípov marxizmu-leninizmu, najmä proti pravicovo-oportunistickým úchylkám. Stál v čele tohoto revolučného smeru, ktorý zvíťazil na V. sjazdeKSČ v roku 1929.

Súdruh Gottwald na tomto sjazde prevzal vedenie strany v znamení hesla uskutočňovať politiku ÚV KSČ od oportunistickej pasivity k bolševickej aktivite.

Poznáme súdr. Klementa Gottwalda ako za I. ČSR neohrozene z poslaneckej tribúny odhaľoval pravú tvár veľkoburžoázie a odsudzoval brutalitu akou sa zakročovalo proti robotníkom, dedinskej chudobe a malým roľníkom, ktorí bojovali za základné podmienky svojej životnej existencie.

Súdruh Klement Gottwald zostal po celý svoj život verný odkazu Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie, ktorej 58. výročie sme si pred nedávnom pripomenuli. Vynikajúce vlastnosti Klementa Gottwalda, zo všetkých síl stáť v službách robotníckej triedy, významne ovplyvnili prácu celého ústredného výboru, podvihli autoritu KSČ, ktorá sa v boji ako proti kapitalistickému vykorisťovaniu v I. buržoáznej republike a narastajúcemu nebezpečenstvu nemeckého fašizmu, stala sa uznávaným prirodzeným vodcom robotníckej triedy a tak spomedzi 38 politických strán sa KSČ presadila do čela našich národov, ako jediná schopná viesť tieto v ťažkom boji o zachovanie existencie. Neoceniteľnú službu Klement Gottwald pre naše národy takto preukázal v období II. svetovej vojny pri organizovaní a príprave oslobodenia našej vlasti od fašizmu. Veľká prezieravosť súdruha Klementa Gottwalda po oslobodení zabránila domácej reakcii znova nastoliť pomery podľa vozru prvej buržoáznej republiky. Robotnícka trieda pod vedením KSČ s drvivou väčšinou pracujúceho ľudu vo februári roku 1948 zmarila tieto zámery reakcie.

Súdruh Klement Gottwald sa zaslúžil o to, aby program socialistickej výstavby v Československu sa stal vecou národnej fronty, všetkých pracujúcich.

Venoval všetky svoje sily výstavbe revolučnej strany robotníckej triedy a vyvíjal všestranné úsilie k tomu, aby sa dôsledne uplatňovala vedúca úloha komunistickej strany, ako základný predpoklad pre vybudovanie socialistickej spoločnosti.
Dnes sme svedkami toho, že v duchu Klementa Gottwalda celý pracujúci ľud úspešne plní úlohy XIV. sjazdu KSČ a celá naša krajina žije v znamení príprav XV. sjazdu KSČ. Aj pracujúci v Stupave, v závodoch a poľnohospodárskej výrobe plnia a prekračujú svoje záväzky, ktoré prijali na počesť XIV. sjazdu.
Pri tejto príležitosti môžeme konštatovať aj úspešné plnenie úloh v našej obci, ktoré vyplývajú z volebného programu.
Vážená slávnostné zhromaždenie. Ak teraz pristupujeme k odhaleniu pamätnej tabule na počesť účasti súdruha Klementa Gottwalda na stranickej schôdzi v Stupave, prežívame pocity veľkej oddanosti k ideám, ktorým Klement Gottwald venoval celý svoj život. Súčasne nás to zaväzuje vykonávať svoju prácu ešte dôslednejšie pre blaho našej spoločnosti, aby sme takto mohli dôstojne uchovať pamiatku tejto udalosti pre budúce generácie.
Dovoľte mi vysloviť uznanie zakladajúcom členom strany za ich odvahu a statočnosť, keď sa odhodlali založiť pred päťdesiatimi rokmi organizáciu komunistickej strany Bunka Lenin v Stupave. Toto výročie si dnes pri tejto slávnosti pripomíname.
Nech sú nám a našej mládeži v každodennej oráci vlastnosti súdruha Klementa Gottwalda a zakladajúcich členov strany príkladom.- Česť práci!
Príležitostné básne recitovali žiačky VIII. B triedy ZDŠ Oľga Ďurajková báseň Jána Brezinu - Strana a Gabriela Drahošová báseň Jána Poničana Strana.
Pamätnú tabuľu odhalil zakladajúci člen strany v Stupave súdruh Anton Haršáni.

Čestnú stráž pri slávnosti odhalenia pamätnej tabule stáli členovia útvaru ĽM pri miestnom závode Cementáreň n.p. v Stupave súdruhovia Karovič a Živner. Vedľa nich po oboch stranách stáli pionieri ZDŠ kpt. Jána Nálepku v Stupave.-
Po odhalení pamätnej tabule odovzdali pionieri červené karafiáty zakladajúcim a najstarším členom MO KSS v Stupave.
Priebeh slávnosti natáčal pracovník televízie. Vo večerných televíznych novinách miestna slávnosť odhalenia pamätnej tabule bola zaradená do programu televíznych novín.
Na záver slávnosti odznela Pieseň práce.
Slávnosť sa uskutočnila za mrazivého nedeľného predpoludnia. Prítomní účastníci slávnosti správali sa dôstojne a vydržali na slávnosti odhalenia pamätnej tabule do jej skončenia.
Pri rozchode pripojil som sa k odchádzajúcim a rozprával som o udalosti so súdruhom Štefanom Knotkom, zakladajúcim členom miestnej organizácie strany. Povedal som mu, že rozprával som sa s viacerými miestnymi funkcionármi o tom, či sa pamätajú, aby niekto v priebehu rokov bol spomínal prítomnosť súdruha Gottwalda v Stupave ale nikto z nich mi nedal kladnú odpoveď. Starý pán Knotek však mi ihneď odpovedal, " ale ja sa na to pamätám, súdruh Gottwald v Stupave skutočne bol. ".
Považujem túto odpoveď za hodnoverný informáciu od účastníka oslavy odhalenia pamätnej tabule a zakladajúceho člena Miestnej organizácie KSČ - Bunka Lenin vStupave.-
Na pamätnej tabuli je tento text: Pripomíname súčasným i budúcom generáciám, že Klement Gottwald sa r. 1925 zúčastnil na straníckej schôdzi MOKSČ Bunka Lenin v Stupave. Odhalené 23. novembra /1975/ na 50. výročie založenia KSČ v Stupave.
Rytec z textu letopočet 1975 vynechal, preto na tabuli bol doplnený dátum odhalenia - 23. XI. 1975.

Rozmary počasia v priebehu roku 1975.

Mesiac január býva v roku najchladnejší. Ale na Tri kráľe - t.j. 6. januára roku 1975 bol krásny slnečný deň a napoludnie teplomer ukazoval plus jedenásť stupňov Celsia. Začiatok januára bol celkom príjemný a ružové puky v záhrade pred budovou ZDŠ na kríčkoch sa pekne otvárali.

Jar a leto mali celkom normálny priebeh.

Mimoriadne teplý však bol mesiac september vykazoval letné horúčavy. Priaznivé leto a pekná, teplá jeseň poskytli aj priaznivé podmienky poľnohospodárom, ktorí sa mohli plne venovať pestovaniu plodín a tiež zberu poľnohospodárskych plodín.

Veľké prekvapenie priniesol posledný týždeň mesiaca novembra. Došlo k rýchlemu ochladeniu. V denníku Práca zo dňa 28. novembra je zapísaná táto správa: Doslova nás prepadli v tomto týždni veľké mrazy, keď nočné teploty poklesli miestami na mínus 15 až na mínus 20 stupňov C. Ich príčinou bol arktický vzduch, ktorý do strednej Európy prúdil od severu a tlaková výš presúvajúca sa cez naše územie k severovýchodu. Mrazivý vzduch prenikol až na Balkánsky polostrov a tak i vo vnútrozemí Juhoslávie namerali meteorológovia mínus 15 stupňov C.

V týchto dňoch počúval som povetrnostné správy z rozhlasu, v ktorých uvádzali, že na strednom Slovensku poklesli teploty v ranných hodinách až na mínus 21 - 22 stupňov C. Túto informáciu mi poskytol aj s. Dr. Vojtech Mader, podpredseda MNV, ktorý sa v tomto čase zdržiaval na strednom Slovensku.

V spomenutom článku s nadpisom Zmena počasia sa ďalej uvádza: V súčasnosti preniká od západu Európy teplejší oceánsky vzduch. V nasledujúcich dňoch sa teda bude oteplovať, i keď len pomaly a najmä na severe územia bude snežiť. Ortuť na teplomeri by sa mala v noci zastaviť na mínus 5 až mínus 1 stupeň C, popoludní na 4 stupňoch nad nulou.

Denník Práca zo stredy dňa 29. októbra 1975, ročník XXX, číslo 255 v článku s nadpisom Slnečné a teplé počasie Babie leto v Tatrách uvádza: Babie leto sa v posledných dvoch dňoch vrátilo do Vysokých a Nízkych Tatier v podobe slnečného a veľmi teplého počasia. Dnes zaznamenali meteorológovia na Lomnickom štíte až 6 stupňov, na Skalnatom Plese 14 stupňov, na Štrbskom Plese 19 stupňov a taký istý teplotu zaznamenali aj v Poprade. Vysoké a Nízke Tatry, ktoré boli doteraz zasnežené až do úrovne osídlenia a sanatórií, premenili svoj vzhľad na takmer letný. Sneh sa udržuje len na najvyšších hrebeňoch a štítoch. Príčinou terajšieho stavu je rozsiahla oblasť vysokého tlaku, ktorá pokrýva skoro celú strednú a južnú Európu.
V tom čase boli žiaci 4. tried tunajšej ZDŠ v škole v prírode v Tatranskej Lomnici pod dozorom svojich učiteliek súdr. Anny Slobodovej a Anny Faškovej.
Po veľmi studenom poslednom týždni mesiaca novembra nastalo oteplenie a prvá polovica mesiaca decembra bola celkom príjemná. Napr. dňa 6. dec. v sobotu som v školskej záhrade aj porýľpval na hriadky a v na pripravenj hriadke sme posadili cesnak. Druhá polovica mesiaca decembra bola v znamení snehu.
Dňa 18. dec. bolo po celý deň zamračen, od 18. hod. už pršalo. Okolo 21. hod. už snežilo. Dňa 19. dec. ráno bola už hrubá vrstva snehu, ráno som aj odhadzoval sneh lopatou, aby som prešiel z domu na ulicu. V Bratislave bola dopravná kalamita. Suchý sneh sa udržal do 21. dec. V dňoch 22. a 23. dec. bol tuná odmäk. Dňa 24. bolo už jasno a chladno, bezvetrie, dym z komína miestnej cementárne stúpal rovno hore.Na Vianoce v dňoch 24., 25. a 26. decembra bola riadna zima so snehom! Bola to radosť najmä detí, lebo už po mnohé predošlé roky na Vianoce tu nebolo snehu. Počas sviatkov mohli sa uplatniť sane, lyže a korčule. Ochladilo sa a bol sneh suchý, súci na zimné športy.

Počasie v poslednom týždni mesiaca decembra podľa článku v denníku Práca, roč.n. XXX, číslo 306. Výhľady na počasie v týždni. Aj trocha slnka užijeme. Po preniknutí teplého morského vzduchu od západu na strednú Európu postúpila koncom týždňa z Francúzska nad východné Alpy rozsihla tlaková výš, ktorá sa presúva smerom nad Balkán. Jej účinkom sa na celom Slovensku vyjasnilo a len na strednom a východnom Slovensku sa vytvorili v nižších polohách hmly. V dôsledku oteplenia sa v nižších polohách sneh v denných hodinách topí a aj na horách sa znižuje hrúbka snehovej pokrývky. K včerajšiemu dňu dosahovala výška snehu od nadmorskej výšky 800 metrov 30 až 50 centimetrov a najviac snehu malo Štrbské Pleso - 72 cm.
V najbližších dňoch sa udrží na horách ešte slnečné a pomerne teplé počasie. V nižších polohách sa bude však vytvárať hmla alebo nízka oblačnosť, ojedinele s mrholením. Nočné teploty mínus 2 až mínus 6 stupňov, denné teploty 0 až 3 stupne.
V priebehu druhej polovice týždňa začne prúdiť od západu nad karpatskú oblasť vlhký morský vzduch. V súvislosti s tým sa očakáva na celom území Slovenska veľká oblačnosť a miestami dážď, na horách sneženie. Nočné teploty 0 až mínus 4 stupne, denné teploty väčšinou 1 až 5 stupňov.
Koniec roka bol pokojný a mierne studený.

M e s i a c ZČSP 1975 v Stupave.

Ako každoročne, tak aj tohto roku bol organizovaný v mesiaci novembri a decembri Mesiac ZČSP pri príležitosti výročia VOSR a výročia podpísania Zmluvy o priateľstve v decembri r. 1943. Závodný klub Cementár vyhodnotil podujatia Mesiaca nasledovne: Činnosť ZK Cementár bola v rámci Mesiaca Československo -sovietskeho priateľstva uskutočňovaná podľa schváleného plánu MV KSS v Stupave a Radou Závodného klubu Cementár.

Uskutočnené boli tieto podujatia:

1. Slávnostné otvorenie Mesiaca dňa 5. novembra 1975 s prednáškou o VSR. Prednášal s. Štefan Neradovič, tajomník MNV v Stupave, delegovaný MV KSS. V kultúrnom programe vystúpil mládežnícky súbor sovietskych vojakov z Nových Zámkov / 17 členov./ Po programe nasledovala beseda so sovietskymi vojakmi za účasti zástupcov MV KSS a MNV v Stupave ako aj s funkcionármi ZČSP v kaviarni Závodného klubu.

Návštevu súboru zabezpečila ZO ZČSP pri miestnej Cementárni a dopravu zariadili Štátne majetky a Štátne lesy v Stupave. Podujatia sa zúčastnilo 400 obyvateľov Stupavy.

2. 7. novembra bolo vystúpenie žiakov Štátnej hudobnej školy zo Šoprone v Maďarsku - pre žiakov miestnych škôl. Tento slávnostný výchovný koncert pre Stupavu zabezpečila tunajšia Ľudová škola umenia. Vystúpenie malo veľmi dobrú úroveň.

Slávnostný koncert navštívilo 400 žiakov tunaj. ZDŠ a ĽŠU.

3. Dňa 12. nov. bola uskutočnená prednáška na tému Mierová politika ZSSR, boj za svetový mier a bezpečnosť v Európe. Prednášal s. Ladislav Kudijovský, prednášky sa zúčastnilo 31 členov SZM, organizovaných v MO SZM.

4. Dňa 11. decembra 1975 bola slávnostná akadémia na ukončenie Mesiaca spojená s prednáškou o význame nášho spojenectva so

Sovietskmy zväzom. Prednášal JUDr. Vojtech Mader, podpredseda MNV v Stupave, delegovaný MV KSS.

V kultúrnom programe vystúpili učitelia miestnych škôl, za ĽŠU s. Kvietik, s. Kóša, s. Šimkovičová; za ZDŠ s. Drahomíra Kazarková, s. Ľuba Bošková, s. Jolana Petreová.

Podujatia sa zúčastnilo 96 občanov Stupavy.

V rámci Mesiaca bol organizovaný Týždeň sovietskych filmov. Farebné filmy Svokra, Macocha, Mestá a roky boli premietané pod patronátom miestnych závodov a organizácií.

Celková účasť na filmoch bola 412 občanov Stupavy.

Celkove možno činnosť v rámci Mesiaca ČSP hodnotiť kladne. Bolo by však treba sa zaujímať o záverečné podujatie Mesiaca, býva tradične menej navštívené. Pravdepodobne bude treba voliť atraktívny program, aby sa dosiahla väčšia návštevnosť.

Hodnotenie predložil dňa 16. decembra 1975 Ladislav Kudijovský, riaditeľ ZK Cementár.

Hodnotenie bolo prerokované aj v školskej a kultúrnej komisii pri MNV.